

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgöny cím Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 1080 Lei

Fél évre ... 540 Lei

Negyed évre ... 270 Lei

Havonta ... 90 Lei

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Titulescu visszaadja megbízatását a régenstanácsnak

Meghiúsult Titulescu kormányalakító kísérlete

Titulescu ma Bratianuval, Maniuval, Iorgával és Averescuval tanácskozott. — A választásokat Maniu akarja levezetni és nem hajlandó koalícióra. — Nem sikerült a koncentráció létrehozása. — Titulescu holnap visszaadja megbízatását a régenstanácsnak.

Holnap délben kinevezik Románia új miniszterelnökét.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának telefonjelentése.) A kormányválság körüli izgalmak Titulescu hazatérésevel kulmináltak. Jellemzően a nagyfokú ideges várakozásra, a fővárosi lapok nagyrésze különkiadásban jelentette az ex-külgyminiszter megérkezését, amely újból a kombinációk tág terét nyitotta meg. A pártokivüli sajtó mérsékelt álláspontot foglalva el, sietve azt a feltevést szögezte le, hogy Titulescu már kész elhatározással tért haza, miután — mint ismeretes — Bratianu Vintila részéről a volt kormányelnök unokaöccse, Bebe Bratianu, valamint Căciulea Grigorie, az Argus főszerkesztője — állítólag Maniu Gyula megbízásából — eléje utaztak és a válság minden részletéről pontosan informálták Titulescut.

Emelkednek a járadékpapírok.

Titulescu különben ma reggel 8 órakor érkezett meg a Simplon-expresszel Bucurestibe. A pályaudvaron politikusok és újságírók nagy csoportja várta a külgyminisztert, aki kijelentette a sajtó megjelent képviselőinek, hogy a helyzetet nem ismeri és nincs semmi mondanivalója. Kilenc óra után megjelent Titulescu lakásán Hiotu udvari miniszter és átnyújtotta neki a régenstanács meghívóját ma délután 11 órára. Hiotu husz percet időzött Titulescu lakásán. Kilenc órától kezdve 11 óráig Titulescu több politikussal folytatott megbeszéléseket. Előbb Maniu Gyula jelent meg nála Popoviciu Mihály kíséretében, azután Tătarăscu fogadta, majd Bratianu Vintilát kereste fel és husz percig időzött nála.

A délelőtt a legnagyobb feszültségben telt el. Az egymásnak ellentmondó hírek következtében Bucuresti állandóan hangulat-hullámzásoknak volt kitéve. A kedélyek csak a déli órákban kezdtek csillapulni, amikor hivatalos jelentést adtak ki, hogy az 1922. évi járadékpapírok a londoni tőzsdén emelkedtek. Politikai körökben ezt arra magyarázzák, hogy a külföld bizalommal van a kibontakozást illetően és bizik a szanálás közeli befejezésében.

Titulescu megbízást kapott kormányalakításra.

Titulescu pontban 11 órakor érkezett autóján a régenstanács palotája elé és alig két perc múltán már a régenstanács elé járulhatott. A palota előtt várakozó tömeg órával a kézben, izgatottan várta a kihallgatás végét, mert mindenki meg volt győződve arról, hogy Titulescu kihallgatása meghozza a kibontako-

zást. A percek gyorsan múltak s az izgalmas várakozás a tetőpontra hágott, amikor 52 perc múltán Titulescu megjelent a palota lépcsőjén.

Maniu mereven elzárkózott Titulescu felhívása elől.

Titulescu Miklós ezután lakására hajtatott, hogy megebédeljen. Az újságírók természetesen itt sem hagyták békében, a londoni követ azonban minden további nyilatkozatadás elől mereven elzárkózott.

Délután fél 4 órakor Titulescu felkereste lakásán Bratianu Vintila volt miniszterelnököt, akivel mintegy 40 percig tárgyalt. Bratianu lakása előtt közben nagy tömeg gyűlt egybe, hogy a tárgyalás eredményéről megtudjon valamit. Titulescu azonban kitért a kérdések elől és 5 órakor Maniu Gyulához hajtatott, akinél hosszabb ideig tartózkodott. A kiszivárgott hírek szerint Titulescu — épügy, mint Bratianuval — Maniuval is közölte, hogy a régenstanács megbízta őt a koncentrációs kabinet megalakításával, amire ő megfontolási időt kért és aztán megkérdezte a nemzeti-parasztpárt vezérét, hogy hajlandó-e az esetleg általa alkotandó koalíciós kormányba lépni.

Maniu közölte Titulescuval, hogy kívánságá-

Holnap délben dönt a régenstanács.

Maniu után Iorga professzort látogatta meg Titulescu. Iorga ugyancsak a koncentrációs kabinet híve, és arra kérte Titulescut, igyekezzen ennek a megoldásnak az egyedüli helyes voltáról meggyőzni Maniut. Titulescu ezután este 8 órakor Averescu tábornokot kereste fel, akivel másfél órán át tárgyalt.

Miután azonban Titulescu tárgyalásal nem jártak a kívánt eredménnyel, most már bizonyos, hogy a koncentrációs kabinet nem jöhet létre és így holnap délben már Maniu lesz a miniszterelnök.

Maniu Gyula különben Titulescu távozása után nyomban összehívta a párt vezérő-bizottságát és megbeszélte velük a helyzetet. Majd informálta a sajtó képviselőit, akik előtt kijelentette, hogy megmarad eddigi álláspontja mellett. A régenstanács — mondotta Maniu — alternatív megoldást ajánlott Titulescunak és két pontban adott szabad kezet neki. Koncentrációs kabinet a liberálisokkal, Iorgával, Averescuval és akár a nemzeti-parasztpárttal, akár anélkül. A második kombináció ugyanez az összetétel, a liberálisok kihagyásával. Mindkét kombináció meghiusult, mert

Bratianu Vintila kijelentette, hogy nem hajlandó a nemzeti-parasztpárt nélkül

Az újságíróknak, akik kérdéseikkel valósággal megostromolták, a londoni követ a következőket mondotta:

— A régenstanács megbízást adott nekem egy koncentrációs kabinet megalakítására. Én azt válaszoltam, hogy a helyzet sokkal súlyosabb, semminthogy ezt a vállalkozást ebben a pillanatban teljesíthetném. Ennéljobbra hogy a helyzetről tájékozódhassam, gondolkodási időt kértem, amit a régenstanács megadott.

— A választásokat ő maga akarja levezetni és semmiféle koncentrációt nem hajlandó támogatni. Titulescu erre eltávozott Maniu lakásáról.

A régenstanács nem hajlandó

Maniut designálni.

A mai nap folyamán különben kiderült az is, hogy miért vonakodik a régenstanács Maniut megbízni a kormányalakítással.

A régenstanács ugyanis attól tart, hogy ha Maniu vezeti le a választásokat, úgy Erdélyből igen kevés, vagy talán egy liberális képviselő sem jutna be a parlamentbe,

ami a külföld előtt azt a látszatot kelthetné, mintha a liberális párt teljesen elbukott volna. Attól is tart a régenstanács, hogy a Maniu által levezetett választás révén lényegesen több magyar és német kisebbségi képviselő kerülne be a parlamentbe, mint eddig, ami ismét furcsa színben tünethet fel a külföld előtt az eddigi választásokat és az egész eddigi belpolitikai életet.

semmiféle kormányban részt venni, mondván, hogy ez csak az eddigi rendszer meghosszabbítását jelentené.

már pedig a liberális kormány a lemondás áldozatát azért hozta meg, mert a nemzeti-parasztpárt közreműködését az ország konszolidációjában szükségesnek tartja.

Ezek után már bizonyos, hogy Titulescu holnap reggel visszaadja megbízatását a régenstanácsnak. Holnap, a déli órákban tehát megtörténik a döntés, amely minden valószínűség szerint a nemzeti-parasztpártot fogja kormányra emelni.

— Leleplezték Bucurestiben egy előkelő borhamisító társaságot. Bucurestiből jelentik: A szőlészeti Központ elnöke ma megjelent a rendőrségen és feljelentést tett borhamisítók ellen. A feljelentés nyomán több házkutatást ejtettek meg, melyek szenzációs eredménnyel jártak. Több előkelő embernél ugyanis valóságos modern laboratóriumokat találtak, a borhamisítás és szabarin gyártás céljaira. Feltűnést keltő letartóztatások egész sorát fogantatosították.

Az Etna-kitörés borzalmai.

A forró láva virágzó kőszékeket seprte el. — A nép páni félelmében vallást körmenetet rendez. Egyik községnek csak a templomtornya látszik ki a lávatömegből.

(Az Aradi Közlöny római tudósítójának távirata.) Az Etna kráteréből kiömlő láva az éjszaka folyamán előtörtte Mascali és Nunziata községeket. Ma reggel a forró láva elérte Mascali templomát és községházát, mindkét épület rombadólt. Mascalitól nem messze a láva elpusztította a vízvezetékét, úgy, hogy Riposto tengerparti városka víz nélkül maradt. A Pietra Fucile völgyét teljesen elborította az égő folyam, amely elpusztította a szőlőket, citrom és narancserdőket.

A lávafolyam száz méteres óránkénti sebességgel halad és előreláthatólag az éjszaka folyamán eléri a Catania és Messina közti vasutvonalat.

Ha a vasúti forgalom ezen a szakaszon megszünik, a minisztérium hajóforgalmat létesít Catania és Messina között.

A későbbi jelentések szerint az Etnából folyó láva főága valószínűleg még ma eléri a tengert. Jelenleg óránként háromszáz méteres sebességgel halad.

Eddig Nardelli, Pietrucelli, Mertori és Nunziata falvakat pusztította el, az anyagi kár szinte felbecsülhetetlen.

A lávafolyamot borzalmas zaj kíséri, a felszálló gőzpáráról pedig két méteres területen látni sem lehet. A szokatlan hideg ellenére a lakosság a szabad ég alatt tanyázik. Az egész környéken könyörgő Istentiszteleteket tartanak, a lakosság pedig páni félelmében vallási körmeneteket rendez.

Az Etna megfigyelőintézet vezetője Ponti tanár kijelentette, hogy a kitörés hetekig, esetleg hónapokig is eltarthat. Az 1669-es kitörés egy évnél tovább is eltartott és a vulkán akkor egy köbkilométer lávát okádott. Turatti közmunkaügyi miniszter Pontival bejárta a kitörési területet. Borzalmas kép tárult a szemlélők elé. A helyzet annál veszélyesebb, miután a láva tízszeresen nagyobb tömegben ömlik, mint a multikori kitörés alkalmával.

Mascali helységben csak a templomtorny, és a magasabb épületek teteje látszik ki.

Állították meg a lávát, sőt Szent Leonhardnak, a helység védszentjének napján következett el a helység védszentjének napján következett el a végkatasztrófa.

Vasárnap akarták Mascaliban leleplezni az ott felállított hadiemléket, a tüzes láva azonban el-

seprte az ünnepséget a községgel együtt. Fokozza a veszedelmet az is, hogy Mascali környéke lapályos és a láva messzi területen folyik szét. A katonaság a Pietro Fucile fo-

Aradon gyártották a hamis ezreseket

A craiovai rendőrség Aradon keresi a hamispénzt gyártó kereskedő büntársait. — Titokzatos megbeszélések egy aradi kávéházban.

(Arad, november 8.) Jelentette az Aradi Közlöny, hogy egy Craiova melletti községben sikerült ártalmatlanná tenni egy hamis ezreseket gyártó bandát. Románia összes nyomozó hatóságai már hónapok óta nyomoznak az ügyben és kutatásaiknak eredménye a pénzhamisító banda letartóztatása, amely hamis ezreseivel Aradot is elárasztotta. A craiovai rendőrség ma táviratilag felhívta az aradi államrendőrséget, hogy a banda még szabadon lévő tagjainak felkutatására tegye meg a szükséges lépéseket.

Az a gyanu merült fel ugyanis, hogy a pénzhamisítók büntársai, akik Aradon és a környéken terjesztették a hamis ezreseket, aradi lakosok. Sőt az a feltevés,

lyócska medrét dinamittal tágította ki, hogy a láva jobban elférjen a mederben. Evekig is eltarthat, míg a kiömlött láva kihül.

Több meteorológus a lávafolyam fölé szállt repülőgépen és megfigyelte, hogy rengeteg kis kráter keletkezett, valamennyiből ömlik a láva. Ponti tanár azt hiszi, hogy a láva magassága Mascalinál harminc méter lesz.

hogy a hamis pénzeket Aradon is gyártották.

A banda vezére, mint megállapították, egy Oprea Rosca nevű oravica jómódu gabonakereskedő, akit már le is tartóztattak és aki több ízben járt Aradon is és egyik aradi kávéházban hosszasan tanácskozott néhány ügynökkel.

A távirat vétele után a rendőrség azonnal bevezette a nyomozást. Először azt igyekeznek megállapítani, hogy az oravica kereskedő melyik aradi szállodában lakott. A továbbiakban a nyomozás arra terjed ki, hogy Oprea Rosca kikkel érintkezett Aradon. A nyomozás a legnagyobb körültekintéssel folyik.

Horvát képviselő nem megy többé a skupstinába

Egy parasztpárti vezér élelhangozása. — „Belgrád és Zágráb két külön világ.” — A királyon és határon kívül semmi sem maradhat közös.

(Az Aradi Közlöny zágrábi tudósítójának távirata.) Predavec József horvát parasztpárti vezér vasárnap feltűnést keltő beszédet tartott tízezer szervezett parasztnak Zsibóvárosban.

— Nagy különbség van — mondotta — az évekkel ezelőtt és most folytatott harcunk között, mert időközben megtörtént az, ami június 20-án történt. Belgrád, látva jogosságát alapuló erőket, bandát szervezett, amely Rascicot küldte a skupstinába. Három legnagyobb horvátunk áldozatul esett és

ezek után soha egyetlen horvát képviselő nem lépheti át a belgrádi bünbarlang kapuját, hogy ott horvát kérdések megoldását keresse.

— A júniusi esemény — folytatta — feljogosít, sőt kötelez erre. Nemcsak nekünk, hanem a külföldiek is elmondjuk ugyanezt,

hadd lássa a világ, elsősorban London, Páris, Prága, hallják meg, mert ezek küldtek bennünket Belgrádba, ma megmondhatjuk nekük:

— Ti küldtetek oda és mi beigazoltuk egy súlyos áldozattal, hogy Belgrád és Zágráb két külön világ.

A szerb nép ugyanúgy szenved, akár a horvát. Ha felemeli fejét, együtt harcolunk, de nem közös tető, hanem mindegyik a sajátja alatt. A horvát parasztpárti alapítványa, négy vezérünk halála előtti szövege ez: — A királyon és határon kívül semmi sem maradhat közös! Az új választások nem érdekelnek bennünket, de részt veszünk bennük, hogy örököt megmutassuk. Nem félünk.

Idézem Macsek elnökünk szavát: Amputáció nincsen, csak elválhatunk Szerbiától és mindegyik magával viszi azt, amit magával hozott.

TÁRCA.

A harmincadik névnapon.

A magtáramban fogynak a napok,
a kacajok s a bolondériák.
Fukar kezdek már lenni, nem vagyok
a régi vágyas, tékozló diák.

Ó hol vagy híres pesti egyetem
s a folyósón a pipacsos kabát,
a kabátban a táncos nevetés
s ti gyötrelmes és édes éjszakák??

Piros szívárvány, piros ifjuság!
kinek szabnak belőled az örök
tündér-kezek megint álomgunyát
s rejtenek beléje táncos örömet...?

Álmomban néha egy bolond diák
piros, kenderrrel kertem beveti
s egy friss tavasz a pipacsos gunyát
Régi mintára csak szövögetl...

De sohse lesz kész... Most már bölcs vagyok;
mint ama napkeleti Mágusok:
az égen várom korom csillagát
— és néha üstökös után futok

Mécs László.

Mécs-Szelle-est az Ujságíróklubban

Megbocsájtani, megtisztulni, szeretni és felolvasni a Hit aranyfürdőjében: Evangélium. Korbácsolni, fátylát gyujtani, beharsanni örök-

szavakkal az örök-időbe és egészen fentről egészen mélybe lángolni: Költő. Vonaglani, sirva csokolni, kacagva ölni, vig örömet ülni, szomorú bánatot gyászolni és abban hinni, hogy nem hiszünk: Ember. Evangélium: költő: ember: Mécs László...

Mécs László, a költő, 1920-ban utlevelet váltott és az önmagába visszatérő, apocalypsis-kör véres vonatán Sodomába érkezett. Szavakat hallott, frázisokat és distinkciókat: keresztény, zsidó, magyar, román, francia, zulu, budhista, eszkimó, igazság, kizsákmányolás, antiszemitizmus, bolsevizmus, defetizmus, fascizmus. A füléig engedte a szavakat, a szeméig emelte az arcokat és az ajkával érintette a sebeket. És mert a sebek egyformán fájtak, egyszínű volt a vér is, Mécs László a frenéziás izmusok és halálsikolyok felett megfeszítette az Ige transzparensét: Ember, hinni kell! Nincs különbség: fajta és szín, iga és börtön, a tizlányi hosszú és a kilométer között, mert csak szív van és a szív vérez és fáj, ha acélok és szavak pengéje döfi keresztül... És ekkor elindult Mécs László, a költő, hogy virágot szórjon a kietlenbe, hogy örök-szavakat dörögjön a siketülő fülekbe és a Remény és Hit crescendóival kiragadja a senyvedő, hazug-mámorban örjögő páriákat a roskadozó, papírmáské-boltok alól, jajgatván S. O. S. — Ember küzdj és bizva bizzál, mért virrad már...

Mécs László poémái szentbeszédék, a XX-ik század evangéliumi proféciai. S ha írósztala a nagykaposi plébánia nyugodt csendjében is huzódik meg, a kéziratpapíron a Költő tollának sercegése muzsikál vigaszt és az elhivatott költő hasonát döntik a penészes várfalat, amely magába kalodázta az izmusok-béklyózta tévelygő embert, aki kétségbeesetten naponta rombol és épít bálványokat, hogy a romok alatt testvére véres szívéig érjen az ajka... „Már vannak új költőink, már közel a hajnal...”

Mécs László tegnap az aradi Ujságíró-Klub vendége volt és dus virágu költészetének legszebb szirmai az ünnep magasztosságával hullottak a lelkekbe. Férfias, hatalmas dinamikájú orgánuma stilszerűen festette alá a lelkéből feltörő, robusztus erejű rim-parancsokat, amelyek visszhangja a szivekből a tenyerekig rándult és a forró, megérdemelt siker higánya felszökött a legmagasabb gráduzig: a költő szava nem dörgött, vagy nem simogatott hiába... A meleg estének másik vendége dr. Szelle Károly volt, az aradi kulturközönség régi ismerőse, aki néhány brilliáns zenekölteményét játszotta el zongorán. Nagy kár lenne, ha egyik-másik opuszát nem építené ki és nem dolgozná át zenekarra. Talán finom megérzésű, nagyszámú hallgatóságának lelkes óvációja ráveszi erre.

Pénzes Artur

Holnapra összehívták Arad-város tanácsát.

A minisztérium jóváhagyta a városi választásokat és holnapra tűzte ki a tanács alakuló gyűlését. — A kinevezett tagok névsora. — Heves vita a Magyar Párt ma esti intézőbizottsági ülésén. — Barabás Béla dr., Domán Sándor és Lócs Rezső dr. a magyarság jelöltjei a permanens bizottságba.

Varjassy Lajos a magyarság polgármesterjelöltje.

(Arad, november 8.) Az aradi városi tanács megalakulása, amelyet a múlt hónapra terveztek, hosszú ideig késett és a kormányválság beálltával kétségessé vált, hogy egyáltalában megtörténhetik a megalakulás. Annál nagyobb meglepetés fogadta azt a miniszteri rendeletet, amely ma délelőtt Aradra érkezett és amely Duca belügyminiszter és Constantinescu vezérigazgató aláírásával, november 9-ére, péntekre hívja össze Arad tanácsát megalakulás végett.

Összehívták a tanácsot.

A miniszteri rendelkezés a tanács összehívása ügyében az aradi prefekturára érkezett meg és Miloteanu vezérigazgató nyomban közölte azt Robu János dr. interimár bizottsági elnökkel, aki megtette az intézkedéseket arra vonatkozólag, hogy a tanácsot összehívja. Miután hivatalos ünnep van ma, külön felrendelték a tisztviselőket a városházára és ma délután már szüntettek a meghívók a tanács tagjainak.

A miniszteri összehívás híre nagy érdeklődést keltett a városban, ahol főleg azt a kérdést tárgyalták, miért késett eddig a tanácsalakulás. Hamarosan megállapítást nyert ennek oka is. A megyei tanács ugyanis hét tagot delegált át a városi tanácsba, azonban megállapítást nyert, hogy a törvény értelmében csak öt számára van hely. Ezért felszólították a megyét, vonja vissza két tagjának delegációját. Hosszu ideig folyt a tárgyalás ebben a kérdésben, míg végül oly módon oldódott meg a kérdés, hogy dr. Sárbu György és dr. Hentiu György megyei tanácsosok lemondottak városi tanácstagságukról és így öten maradtak. Késést szenvedett a hivatalbeli ta-

nács tagok kinevezése is, amely végül a következőkben állapította meg a hivatalbeliek névsorát: Szántó Lajos, Benkert József, Constantinescu Sándor, dr. Lakatos Ottó, dr. Spiru György, Hahn Alajos, Gergely Lajos, dr. Borneas Givula, Burza Cornél és Niculescu Valér.

Demian dr. lesz a korelnök.

A tanács összehívásával kapcsolatosan megkezdődtek a tárgyalások arra vonatkozólag, kiket jelölnek a permanens-bizottságba. A paktum értelmében a magyarság két helyet kap a bizottságban, míg a liberális-pártnak három helye marad, az elnökön kívül.

Az alakuló tanácsülés ügyében folvó megbeszélések során szóba került az a kérdés is, ki fog a holnapi tanácsülésen elnökölni. A tanács legidősebb tagja ugyanis, akinek a korelnökséget át kellene vennie, Barabás Béla dr., a Magyar Párt elnöke. Miután azonban Barabás Béla nem bírja az állam nyelvét és így nem láthatja el az elnöki tisztet, fel fogják kérni Demian Aurel dr. szenátort, hogy vegye át az elnökséget.

A liberális párt jelöltjei.

Este hat óraker tartottak ülést a tanács román tagjai a liberális klubban és megállapították abban, hogy polgármester-jelöltekül dr. Robu Jánost és dr. Demian Aurel jelölik, míg a harmadik jelölt magyar lesz. A permanens bizottságba dr. Demian Aurel, Vulpe Józsefet és Pauesti Miklóst jelölték, miután Ursu János dr. kijelentette, hogy megtartja megyei tanácsi tagságát és nem vállal mandátumot a város permanens bizottságában.

A Magyar Párt nem adja fel szerzett jogait.

Hét óraker tartotta ülését a Magyar párt helyiségében a párt intézőbizottsága Barabás Béla dr. elnöke alatt. Barabás elnöki megnyitójában ismertette az összehívás okát, majd kifejtette, hogy bár a párt dr. Robu mellett foglal állást, a három polgármesterjelölt egyike a magyar tanács tagok sorából kell, hogy kikerüljön. A maga részéről erre Varjassy Lajost ajánlja.

Ekkor dr. Örfi Gyula szólalt fel, aki a maga részéről azt javasolja, hogy a párt magyar tanács tagjai maradjanak távol a városi tanács munkájától, vagy ha ez nem lehetséges, tartózkodjanak a polgármester és permanens bizottsági tagok megválasztásában való részvételtől.

A javaslatra Széll Lajos dr. ügyvezető elnök válaszol, aki ellenzi a javaslat elfogadását. A Magyar Párt megállapodott a liberális párttal és ez a megállapodás nem volt meghátrálás. Az intézőbizottság annak idején jóváhagyta a paktumot, amelyet meg kellett kötni. Látható volt, hogy a városnak minden ügye kátyuba jutott és a város nemhogy fejlődött, hanem visszamaradt. Tehát olyan tanácsot kellett összeállítani, amelynek munkája elé nem vetnek akadályokat.

— Ami Örfi dr. javaslatát illeti — mondotta, — épen ez volna a kötelesség elől való

meghátrálás. Nem osztom véleményét, mert én a kötelességteljesítés embere vagyok. Nem hátrálhatunk meg a városvezetés munkájában való részvételtől.

Végül kifejti, hogy ha a magyar tanács tagok nem élnek jogaikkal, az annyit jelent, hogy feladták ezeket a jogokat.

Barabás Béla kijelenti, hogy az intézőbizottság nem azért jött össze, hogy politikával foglalkozzon. Véleménye szerint részt kell venni a tanács munkájában. Reinhart Gyula javasolja, hogy az intézőbizottság ne döntsön ebben a kérdésben. Bizza a permanens-bizottsági tagok kijelölését a magyar tanács tagokra, akik holnap délelőtt tíz óraker a városházán megejtik a szükséges tanácskozásokat. Széll dr. hozzájárul a javaslatához, annál is inkább, miután kinevezett magyar tanács tagok is vannak, akiknek véleményét meg kell hallgatni és akiket bele kell vonni a tanácskozásba. Szuhly Pál dr. nem fogadja el a javaslatot, mire Barabás Béla szavazásra teszi fel a kérdést és a bizottság 19 szavazattal 2 ellenében elfogadja Reinhart Gyula javaslatát.

A bizottsági határozat alapján tehát holnap délelőtt tíz óraker állapítják meg a magyar állandó választmányi tagok neveit.

PERZSASZŐNYEGEK

Dr. Groszmann Alfrédné

szőnyegszövő műhelye Arad, Str. Moise Nicoara 17.
Elismert legjobb minőség. Versenyképes árak.
Keleti szőnyegek szakszerű javítása.

Értesülésünk szerint a magyar polgármester jelölt Varjassy Lajos lesz, míg a permanens-bizottsági tagságokra vonatkozólag két felfogás van. Az egyik Barabás Bélát és Domán Sándort, a másik dr. Lócs Rezsőt és Domán Sándort akarja beválasztani. A döntés holnap délelőtt lesz.

Igy tehát már ma este megállapítható, hogy a Bucuresbe felterjesztendő három polgármesterjelölt: dr. Robu János, dr. Demian Aurel és Varjassy Lajos lesz, míg a permanens-bizottság beosztása a következő: egészségügy: dr. Demian Aurel, mérnöki szolgálat: Vulpe József, kulturális szolgálat: Pauesti Miklós, míg a másik két szolgálat a közigazgatási és gazdasági osztály a két magyar bizottsági tag között oszlik meg.

Arádió és a kémkedés

Melyik állam milyen nyelven adja le anyagát. — Aradon feltalálták, hogyan lehet a rádióba „visszabeszélni.”

(Arad, november 8.) Most, hogy megjelent a rádió felszabadításra vonatkozó rendelkezés, ismét aktuálissá vált az a kérdés, hogy miért nem volt szabad Romániában a rádiót használni, amikor az minden államban ma már a legnépszerűbb szórakozássá vált. Románia is, mint mindegyik állam, amely késlekedett a rádió felszabadítani, kémkedésre találta alkalmasnak ezt a készüléket. A külföld lassan rájött arra, hogy minden más eszköz alkalmas kémkedésre, csak épen a rádió nem és esztendő múltán elismerte ezt Románia is. A nemzetközi rádióegyezmény ki mondja, hogy sovinizta, vagy bármely politikai propaganda céljaira a rádiót nem szabad felhasználni. Szóval a nemzetközi egyezmény még a leghalványabb lehetőségét is kerülni akarja annak, hogy a rádiót más, mint kultura céljaira felhasználják. Jellemző, hogy csupán Csehszlovákia adja le kizárólag cseh nyelven a rádió anyagát. Magyarország magyar, német és francia nyelven közvetít. Törökország török és francia nyelven. Lengyelország lengyel és francia nyelven beszél a leadója. És amit beszélnek, az távol áll a sovinizmustól és kémkedéstől.

A rádió-kémkedéstől való félelem naivságára jellemző az az eset, ami Aradon történt meg. Annak idején, amikor napról-napra tartottak rádió-razziákat, egy aradi tisztviselő lakását is meglátogatták a razziazők. Feljelenés alapján történt a váratlan látogatás és megtalálták a rádiót. A razzia vezetője mindjárt kijelentette, hogy az illető tisztviselő ellen kémkedés gyanúja miatt indul meg az eljárás a hadbírósnál.

— Hogyan kémkedhetnék? — mondotta a tisztviselő — hiszen én csak hallgatók, de nem beszélhetek a rádióba.

— Igen ám, ha hallgatni lehet, beszélni is tud a rádióba — szólott bölcsen a razzia vezetője.

Ebben a naiv és nevetséges mondatban minden benne van, ami megmagyarázza, miért hallgathatunk rádiót évekkal később Romániában, mint a legsötétebb Afrika legeldugottabb helyén.

BÁRMELY KÖNYVERT forduljon bizalommal
Sándor Ferenc könyvtárához.

Kedden,
nov. 13-án

TELMÁNYI

Jegy 50-160 lej
Sándor F.
könyvkereskedésében Arad.

A herceg örök hűséget esküdött a cselédeálynak

Napoleon leszármazottja, az orosz cár rokona feleségül vett egy kis szobaleányt. — A királyi fenség és fiatal hitvese egy müncheni butorozott szobában lakik. — Az érdekes esküvő lefolyása.

(München, november 8.) Röviden beszámoltunk legutóbbi számunkban arról a nagy feltűnést keltő eseményről, hogy Leuchtenberg Miklós herceg szombaton házasságot kötött egy Müller Ella nevű müncheni cselédeálynal. A kétségkívül szenzációs esküvőről müncheni tudósítónk az alábbi érdekes cikkben számol be:

Fél tíz óra délelőtt. A müncheni szent Anna-templom előtt néhány kíváncsi álldogál. Jórészt a környéken lakók, akik valahogy tudomást szereztek a szenzációs esküvőről. A menyasszony barátnői és ismerősei. Kispolgári emberek. Egyszerre csak három autó érkezik a templom elé. Az egyikből kiszáll Miklós herceg a leuchtenbergi hercegi ház feje és a két tanu. A herceg magas, borotvált arcú, vidám tekintetű férfi. Ugylátszik nem csinál titkot a „mesalliance“-ből. Aztán jön a menyasszony, barátnőitől kísértén. Törékeny, karcsú jelenség. Kék szemek és bodros bubifej. Egyszerű fehér voileruha van rajta. Fehér vászoncipők. Túll fátyol mirtuskoszorúval és fehér szegfűkből álló menyasszonyi csokor. A templomban nincsenek sokan. A kóruson felhangzik az orgonán Schubert Ave-Máriája. A pap elmondja a szokásos formákat. A herceg hangosan mondja az „igen“-t. A pár kezei egymásba fonódnak, megcsillannak az aranygyűrűk... és a cseléd és a herceg egy

pár lett az Isten előtt. A kispolgári nézők között felhangzik itt-ott a halk zokogás. Az új pár lakása — egy butorozott szoba Münchenben.

A 32 éves vőlegény, akinek kijár a „császári fenség“ megszólítás, igen előkelő családból származik és származása egész Beauharnais Josephineig, Napoleon császár feleségéig vezethető vissza. Josephinenek első házasságából több gyermeke származott. Ezeket Napoleon adoptálta. A legidősebb fiú Beauharnais Jenő elvette feleségül Miksa, bajor király leányát Augusztá Amáliát és ekkor megkapta az eichstatti hercegi rangot. E házasságból származó második fiú, Miksa elvette feleségül I. Miklós orosz cár egyik leányát. Ezzel a család a cári házhoz is tartozott és tagjai nagyhercegek lettek. Az ebből a házasságból származó leány férjhez ment a badeni herceghez és anyja lett az utolsó császári német kancellárnak, Badeni Miksa hercegnek. Ennek fia Miklós, volt nagyapja a vőlegénynek, aki a pétervári hadapródiskolában nevelkedett fel és százados volt a cári kozáktestőrezredben. A forradalom után emigrált és karmester lett Münchenben. A fiatal asszony 22 éves. Előélet seimmi. Legutóbb cseléd volt egy fodrásznál. Ott ismerkedett meg most már hercegi urával egy év előtt.

Karácsonyi és egyéb alkalmi ajándékokat

saját árban vásárolhat a

Grallert-féle végeladáson

Arad, Bul. Regina Mária 18. (Polg. Takp. épület)

Órák! Ekszerek! Disztárgyak!

végződtek és a demokraták a képviselőházban tiz, a szenátusban pedig két mandátumot veszítettek. Hoover győzelme a newyorki tözsdén tartós és erős emelkedést idézett elő.

Az újabb jelentések szerint Smith kormányzó veresége miatt teljesen visszavonul a politikától.

Irodalom és művészet

* Az aradi városi színház heti műsora. Péntek: Mersz-e Mary, (operett-repriz, új beállítás. A. bérlet.) Szombaton: Mersz-e Mary, operett-repriz. (B. bérlet.) Éjjel 11 órakor: Tyukketrec, pikáns francia bohózat. (Csak felnőtteknek.) Vasárnap délután 3 órakor: Gyurkovics-fiúk, (mérsékelt helyárrakkal.) Délután 6 órakor: Házibarád. (mérsékelt helyárrakkal.) Este 9 órakor: Mersz-e Mary, operett-repriz. (C. bérlet.)

* Jean Prosteanu, második, csütörtöki eszjén is mutatós virtuóz technikájú darabokkal lépett a pódiumra. Technikai teljesítménye ezuttal is óriási volt és hegedű-bravurjaival frappírozta a közönséget. Cotrusné zongorakisérete művészien stilszerű volt. (=)

* Mersz-e Mary, a revü-operettek gyöngye egészen újjászületve, friss átdolgozásban ma este indul el diadalutjára. Ugy íest tulajdonképen a Mersz-e Mary, ahogy ma este az operettegyüttes nagyszerű tolmácsolásában, Galetta főrendező irányításában, csupa ötlet, ragyogás, látványosság jegyében lép elénk ez a szenzációs revü. Ujak a diszletek; ujak a táncok, 16 görli Rudas tanításában korrektil egybeforrva, teljesen ujonnan beállított táncokkal, a főszereplő nők: Viola Margit és Kertész Manci csodaszép, csillogó toalettekkel, a többi figurák pazar humorral garantálják a sikert, amelyhez jelentős mértékben hozzájárul még az a körülmény is, hogy Putty és Victor, valamint Bary és Baker, az Aradoh időző mondain táncos duók hat szenzációs táncujdonsággal szerepelnek a revüben. Viola Margit és Kertész Manci 6-6 párisi toalletjeiken kívül a decensség egész halmozásával aratják le a tapsok nagy hányadát. Galetta és ifi. Szendrey a nagyszerű partnereik. Azután Szepessy Edith, Dancs Ica, Győző, Rudas, Faludy, Erdélyi Kun játszanak kitünő figurákat. Gellért a szinkópás jazz-muzsika frissessége fellett örökdió. A Mersz-e Mary minden bizomnyal fölül fogja mulni még A régi nyár sikerét is.

Művészi fényképek és levelező-lapok
NAGY GÉZANAL

ARAD, Bulvardul Regina Maria 18. meggyeházzal szemben. 1096

* Szombaton éjjel a Tyukketrec című pikáns francia bohózat megy csak felnőtteknek, tekintettel az erősen piros jelenetekre. A főszerepek a prózaegyüttes főerőségeinek kezében vannak.

* Az Aradi Kereskedelmi Testület kulturesztje. Az Aradi Kereskedelmi Testület legközelebbi kulturesztjét f. hó 14-én tartja a Kulturpalota kistermében. Az est előadója Rác Sándor dr., aki „A modern-gazdaság. organizációja“ címen tart előadást. Kezdeté este 9 órakor, belépő-díj nincs.

RÁDIÓ-MŰSOR. Péntek, november 9. Wien — Graz. Romániai idő 18.25. Hangverseny. — Berlin 22. Zenekari hangverseny. — Boroszló 22. Kamarazene. — Frankfurt a. M. 23. Szimfonikus hangverseny. — Milánó 21.50. Szimfonikus hangverseny. — München 21. Szimfonikus hangverseny. — Nápoly 21.50. Operaelőadás. — Pozsony 23.20. Táncczene. — Prága 22. Hangverseny. — Róma 21.45. Trio. — Budapest 10.30, 13 és 15.30. Hírek közgazdaság. — 18.40. Hangverseny. 20.35. Gramofonhangverseny. 23.40. Katonazene.

TELEFON 70.

ERZSEBET SLAGERMOZGO

TELEFON 70.

Ma d. u. 5, 7 és 9 órakor

Premier!

Kimagasló filmesemény!

Világsikerű filmjáték.

Rasputin élete és szerelmei

Josupoff herceg, Rasputin gyilkosának «Szent Ördög» című memoárja után.

Főszerepben: Nikolae Malkoff, Dianna Karenno, Holley Kamilla, Natalia Lissenko, Alfréd Abel. — Rendes helyárak. — Jegyelövétel okvetlen.

Az alkoholtilalom győzött Hoover megválasztásával.

Főleg az asszonyok szavazata segítette diadalra Hoowert. — Smith végkép visszavonul a közéleti működéstől.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A newyorki jelentések szerint az éjjeli számolt szavazatok szerint Hoover 444 elektorszavazatot, Smith 87-et szerzett. A negyven millió szavazat végleges megosztását egy kontemplálják, hogy Hoover 23 milliót, Smith 17 milliót kap. Hoover tulajdonképen antialkoholista állásfoglalásával és az asszonyok szavazataival győzött.

A republikánuspárt a demokrata érzelmi államokban is nagy fölénybe jutott, ami általános meglepetést keltett. A demokraták azon reménye, hogy Smith a „névves“-államokban győzni fog, teljesen csődöt mondott. Hoover győzelme tehát erős veresége az alkoholtila-

lom ellenzőinek is.

Hoowert győzelme után nagy ünneplésben részesítették. Elsőnek a stamfordi egyetem diákjai üdvözölték, akikhez beszédet intézett. Üdvözlés közben egy repülőgép 21 csilagrakétát dobott le. A köztársaságiak győzelme folytán az alelnök Curtis Charles lesz. Newyork állam kormányzóit székét pedig Roosevelt Franklin foglalja el, míg külügyminiszter Borah szenátor, a szenátus külügyi bizottságának elnöke, vagy Morrow nagykövet lesz.

Az elnökválasztással egyidőben megtartották a képviselőházi s szenátusi választásokat is. Ezek is a demokraták vereségével

Bukarestbe utazó erdélyiek jegyezzék fel ezt a fontos címet:

RESTAURANTUL CLUJ

BUGUREȘTI, Str. Ilfov 4. A főpostával szemben, a Grand Hotel és a Casa Depunerii mögött, a Calea Victoriei mellett.

Bucarest legnagyobb erdélyi étterme.

A kolozsvári New-York volt bérlojének, Friedmann Marci özvegyének étterme, kitünő erdélyi konyha, elsőrangú italok, tökéletes kiszolgálás.

Hirneves erdélyi cigányzenekar.

Hetenként híres marosvásárhelyi vargabéles és flecken.

Megnyilt november elsején.

Egy rendelettel még nincs elintézve a rádiókérdés

Törvénnyel kell szabályozni a rádiókészülékek használatát. — Még mindig nehezen megy a rádióengedély megszerzése. — Külföld már a képrádióval tart, nálunk még nincs rádiótörvény. Megrohánták az aradi rádióüzleteket Romániára nem vonatkozik a nemzetközi rádióegyezmény.

(Arad, november 8.) A rádió felszabadításáról szóló miniszteri rendelet általános örömet és meglepedést váltott ki egész Romániában. Különösen a határok közelében lakók fogadták örömmel a rendeletet, mert, mint megírtuk, a rádiótilalom megszűnt a határzónákban is. A rendelet eme része elsősorban Aradot érinti, ahol eddig a legnagyobb protekciók igénybevételével sem juthatott senki abba a szerencsés helyzetbe, hogy engedélyezett rádiót állítson fel. Vannak azonban olyanok, akik jogosan pesszimistikusan fogadták a kiadott rádiófelszabadításra vonatkozó rendelkezést.

A rádió felszabadítását ugyanis nem lehet rendeletileg elintézni. Az egész világon rádiótörvények szabályozzák a rádiókészülék használatát.

Minden állampolgár, Románián kívül, bekapcsolódott a berni nemzetközi rádióegyezménybe és mindezekkel szemben nálunk egy rendeletet hoznak, amely csupán felületes szemlélet alapján adja meg azt a megnyugtató érzést, ami a rádió felszabadításával járhat.

A rendelet, amely — régi és gyakorlati példákból tudjuk — bármikor visszavonható, nem foglalkozik azzal, hogy milyen bizottság adja meg ezentúl a rádióengedélyeket. Tehát a régi szabályok maradnak fenn, amely szerint, aki rádiót akar felállítani, köteles Bucarestbe, a postavezérgazgatóság mellett működő kommisszióhoz fordulni engedélyért.

Ha a teljes felszabadítás mellett fennmarad ez az intézkedés, úgy alig látjuk valami hasznát a rendeletnek, mert a rádióengedély megszerzése Bucarestből majdnem olyan körülményes lesz, mint eddig volt.

Miután Románia nincs benne a nemzetközi rádióegyezményben és a romániai rádióhallgatók, úgynevezett „zughallgatók“, előreláthatólag a külföld is akadályokat gördít a rádió szabaddátétele elé. A nemzetközi egyezménybe való bekapcsolódás ugyanis kölcsönösségen alapul. Romániában már építik ugyan a leadóállomást, aminek a hullámhosszát a berni nemzetközi rádióközpont van hivatva meghatározni, de eddig nem történt lépés ebben az irányban. Ahoz, hogy Románia bekapcsolódhasson a nemzetközi forgalomba, jól működő, nemzetközileg engedélyezett leadóra van szükség, amely épen úgy közvetít a világ minden része felé hangversenyeket, előadásokat, híreket, mint minden leadóállomás. A berni rádiókonferencia több ízben felszólította már Romániát, hogy lépjen be a nemzetközi egyezménybe, mert eddig csak átvette a többi országok rádióleadásait és ezzel szemben leadóállomás hiányában a külföld nem kaphatott semmit Romániától.

Az egész világon Románia az egyetlen állam, ahol még ma sincsen rendezve a rádiókérdés és még ma sem szabad a rádió használata.

Legkésőbb, ezelőtt öt esztendővel Magyarország tette szabaddá a rádiót. De Magyarországot megelőzte Ausztria, sőt Franciaországban már a háború alatt is szabad volt a rádió használata. Németország ma már ott tart, hogy statisztikai kimutatás szerint, minden harmincnyolc emberre jut egy rádió. Bécsben már általában elterjedt a képrádió, amely táj, vagy arcképet pillanat alatt közvetít a felvevő részére. Nagyon közel állnak már ahhoz, hogy behozzák a gyakorlatba a kinó-rádiót, amely nemcsak egy-egy operaelőadás zenéjét, énekeit közvetíti, hanem a szereplők játékát és a teljes előadást végignézheti a felvevő. Itt tart már a külföld, mi pedig azon töprengünk és aggódunk, hogy vajon valóban szabad lesz-e a rádió hallgatni Romániában. Alkal-

munk volt beszélgetést folytatni Bulzan Avram aradi postafőnökkel, aki kijelentette, hogy a Monitorul Oficialban olvasta a rendeletet, de amíg végrehajtási utasítás nem érkezik, addig a régi rendszeren nem lehet változtatni. A rádió engedélyező bizottság Bucarestben működik és a további rendelkezésig ezentúl is ide kell fordulni engedélyért.

Bulzan főnököt különben a felszabadítás hírére valóságos megostromolták azok, akik rádiót akarnak felállítani. Természetesen engedélyt senki sem kapott. Az aradi rádióüzletben szintén tömegesen jelentkeztek érdeklődők a mai napon.

Hogy milyen előnyöket jelent az államra

Rádió könyvek

Sándor Ferencnél, megyeháza szobán.

és a polgárokra nézve a szabad rádió, azt eddig csak a szomszéd államok érzik és értékelhetik. Eltekintve a kulturától, amely a rádióhullámok hátán elárasztja az országot,

óriási jövedelmet jelent az államnak, kellemes szórakozást a polgárságnak és munkát sok-sok ezer munkanélkülnek.

Ha a rádió valóban szabad lesz, megindul Romániában az intenzív rádiókereskedelem. Ügynökök, utazók dolgoznak, hogy terjesszék a készüléket, gyárak alakulnak, amelyek száz és száz munkást foglalkoztatnak, állásnélküli színesek, színésznők, előadó művészek nyernek elhelyezést a stúdióban és hatalmas lendületet vesz a gazdasági élet. Rádióhullámok száguldanak körülötünk, amelyek a kulturát hordják szerte, csak engedély és készülék kell hozzá, hogy mi is hallhassuk, élvezhessük azt, amit ma már az egész világ hall és élvez.

BELVÁROSI MOZGÓK MŰSORA:

Folytatja sikerét az

APOLLOBAN

ma, pénteken 5, 7 és 9-kor

Nász a viharban

a hatalmas dráma. Főszerepben:

Dolores Costello.

Kertész Mihály

utólérhetetlen pazar rendezésében.

Szenzációs műsor az

URANIABAN

ma pénteken és holnap szombaton

5, 7 és 9-kor repriz csak 2 napig

Tolstoj Leó világhírű regénye

Feltámadás

Dolores del Rio és Rod la Roque a főszerepben

Vasárnaptól **TESHA**

Főszerepben a filmvilág büszkesége, a gyönyörű

KORDA MARIÁ.

Robinson rádiogramja eljutott a Marsba

'Az égi szellem szenzációs nyilatkozata egy spiritisztának. — 'A marsbeli démon kárhózatba akarja dönteni Robinsont. — „Hagyjátok abba a Marssal való társalgást, mert nagy veszedelmek zudulnak a földre”. — Robinson dr. felesége féltékeny a marsbeli hölgyre.

Londonból jelentik: Robinson dr. tudvalevőleg azzal vonta magára az egész világ figyelmét, hogy táviratot küldött a Marsba egyik ott lakó „nőismerősenek”. Ezzel a távirattal kapcsolatban Charles Masche spiritista most levelet intézett az Evening Standard szerkesztőségéhez.

Elmondja levelében, hogy vasárnap éjjel társalgott égi szellemével, aki a kozmoszban lakozik.

Ez a szellem mindig meg szokott neki jelenni, valahányszor veszedelem fenyegeti őt, vagy az emberiséget.

— A szellem most is megjelent — írja Charles Masche. — Hallhatóan s kristálytiszta mondatokban közölte velem, hogy

Robinson rádiótávirata az éteren át eljutott a Marsba, ahol nagy kavargást és haragot okozott.

Közölte velem a szellem, hogy figyelmeztessen Robinson doktort: hagyjon föl a Marsbeli táviratozással, mert ez életveszélyes dolog.

Charles Masche levelének további részében így írja le a jó szellemmel való társalgását:

A szellem: Ti emberek tévedtek abban, hogy a Mars-lakók magas intelligenciájú, kulturált és jószágos lények.

Robinson dr.-t félrevezette az a Marsbeli leány, mert a Marson is vannak olyan nők, akik a szelidség és jószág álarcaival jelentkeznek azért, hogy kárhózatba döntsenek másokat.

Én: Ki ez a Marslakó leány?

A szellem: Csakugyan Oomaruru a neve, de félre akarja vezetni Robinson doktort. Az ő nyelve is, mint minden mars-lakóé, spirituális, tehát nem hallható, de az éteren át-rezeg. Figyelmeztessd a földön lakó embereket, hogy

többé ne táviratozzanak a Marsba, mert ez a cselekedet életveszélyes. A marslakók rendkívül gonosz, vérszomjas, ádáz és rosszindulatu lények.

A Mars nem egyéb, mint egy hatalmas égtest, amelyen összesűrűsödött a világ minden alacsonyága, szennye és gonoszúsága. Ha a légűrben elektromos hullámokat küldenek a földre, lakó emberek a Marsba, ezzel csak azt érik el, hogy

a mars-lakók veszedelmes eszközeikkel olyan hullámokat zudítanak a földre, amelyek szörnyű nyavalyáknak, járványoknak, háborúknak és rettenetes pusztulásnak lehetnek az okozói.

Hagyjátok hát abba a Marssal való társalgást, mert a Marslakók nem ismernek könyörületet.

— Amikor ezeket hallottam — folytatta Masche — megremegtem. Még kérdezni akartam valami jó szellememtől, de hirtelen eltűnt. Kérem tehát a szerkesztőséget, hogy a nagy nyilvánossága útján figyelmeztessen mindenkit: többé ne küldjenek táviratot a Marsba.

A táviratozásnak egy sokkal súlyosabb következménye is van.

Dr. Robinson felesége naponta féltékenységi jeleneteket rendez odahaza a marsbeli hölgyek miatt.

Ezek a féltékenységi jelenetek természetesen nyilvánosságra is kerültek és az újságírók kérdésekkel ostromolják meg Robinson urat, aki kénytelen volt nyilatkozni. Nyilatkozatában többek között a következőket mondta:

— Feleségemnek igaza van abban, hogy az utóbbi időben csak Oomaruruval foglalkozom, de ki kell jelentenem, hogy nevetséges ez a féltékenység, amellyel üldöz.

A szellemnek igaza volt. A Mars-lakók már elindították az első veszedelem-hullámokat a Földre, de egylőre csak Robinson dr. házatájára.

Téli strand a SIMAY-fürdőben.

Nők és férfiak részére nyitva: hétfőn, csütörtökön, vasárnap délután 3-tól 7-ig.

Komplett strandkosztüm kötelező. :-: Lepedőt a fürdő ad. **U s z n i t a n i t á s.**

H I R E K.

Hajszá

egy aradi cigány-betörő után.

Temesváron keresik az Aradon történt gyá-
kori betörések főtetteseit.

(Arad, november 8.) Az utóbbi időben
gyakran történő betörések és zsebtolvajlások
ügyében az aradi rendőrség a legnagyobb ap-
parátussal nyomoz. Egyik legutóbb történt
betörés alkalmával a menekülő betörők között
egy cigányt láttak, kinek arcán hatalmas seb-
hely van. A rendőrség ezen az alapon indítot-
ta meg a nyomozást és megállapította, hogy a
betörő cigány egy többszörösen büntetett go-
nosztevő, aki Aradról Timisoarára (Temesvár-
ra) szökött.

Az aradi rendőrprefektúra egy rendőrko-
misszárt és egy detektivet küldött át Temes-
várra, hogy a veszedelmes embert kézreke-
rítse. A rendőrségnek tudomása volt arról,
hogy a cigány Timisoara (Temesvár) külváro-
sában lakó Bócz-családnak egyik tagja. — Az
aradi rendőrség megbízottai segítséget kértek
a timisoarai (temesvári) rendőrségtől és teg-
nap éjszaka rendőrök és rendőrtisztek körül-
fogták a Bócz-család lakóhelyét. A keresett
betörőt azonban nem sikerült elfogni, mert,
mint megállapították, megnesztele a rendőrség
közeledését és megszökött. Kézrekerítésére
tovább folyik a nyomozás.

— **I. Mihály király nevenapja.** Ma ünne-
pelték meg Aradon Mihály király névnap-
ját. Az egész várost fellelőgőzták, a görög ke-
leti katedrálisban pedig ünnepi istentiszteletet
tartottak, amelyet Comsa Gy. Gergely dr.
püspök pontifikált, nagy papi segédlettel. Az
istentiszteleten megjelentek az összes katonai
és polgári hatóságok, valamint az összes aradi
közhivatalokban szünetet tartottak.

— **Lemondott a portugál kormány.** London-
ból jelentik: A lisszaboni hírek szerint a portu-
gál kormány lemondott. A köztársasági elnök el-
fogadta a lemondást. A kabinetalakítással való-
színűleg újból Carmona tábornokot bízzák meg.

— **Megkezdődött a tanítás a budapesti egye-
temeken.** Budapestről táviratozzák: A budapesti
egyetemen ma újból megkezdődtek az előadá-
sok, amelyek minden incidens nélkül folytak le.
Az állatorvosi főiskola zsidó hallgatói helyreiga-
zító nyilatkozatot küldtek az Esti Kurirnak, a
melyben leszögezték, hogy a legutóbbi incidensek-
nél nem ötven, hanem mindössze tíz idegen tá-
nyársapka botnéküli fiatalember ugrasztotta meg
a zsidó hallgatókat és a támadók között egyetlen
keresztény állatorvosi főiskolai hallgató sem volt.

— **Erdélyi magyar festőművészek a párisi
jubiláris kiállításon.** Párisból jelentik: A
Grand Palais hatalmas kiállítási csarnokában
megnyílt a jubiláris öszi tárlat, amelyen tíz-
zenkét magyar festőművész és szobrász álli-
tott ki, köztük Apostoli György brassói mű-
vész, két erdélyi tárgyú képével.

— **Capablanca mérkőzésre hívta Al-
jechint.** Berlinből jelentik: Capablanca a bu-
dapesti Sista szanatóriumban tartott sakk-
verseny után hazaérkezve, hivatalos kihívást
intézett dr. Aljechin világmesterhez, egy, a
sakkvilágbajnokságért játszandó mérkőzésre.
Aljechin levélben válaszolt a kihívásra, ame-
lyet elfogadott és közölte, hogy a mérkőzés
nem történhetik meg 1929. második fele előtt.
A végleges fogadást azonban ahhoz a feltétel-
hez köti, hogy Bogoljubov, ugyancsak ezért a
címért történt kihívása ügyében döntés tör-
ténjen. Ha a Bogoljubovval való mérkőzés le-
folyik, előjegyzésbe veszik Capablanca kihí-
vását.

Ujból Poincaré alakítja meg a francia kormányt.

Csak ha az ő megbízatása nem jár eredménnyel, akkor kerülhet
a sor Briandra.

(Az Aradi Közlöny párisi tudó-
sitójának távirata.) Doumergue elnök ma
is folytatta a tárgyalásokat a kormányválság
megoldása ügyében. Marraud radikális szená-
tor közölte az elnökkel, hogy a szenátus több-
ségének kívánsága az, hogy újból Poincarét
bizzák meg a kormányalakítással. A kamarai
képviselők is ezt a véleményt osztják. A tár-

gyalások holnap folytatódnak.

Igy tehát ismét Poincaré került előtérbe.
Ujabb miniszterelnöksége azonban attól függ,
fenntartják-e az angersi határozatot, mert
Poincaré véleménye az, hogy Doumergue újra
Poincaréhoz fordul és csak, ha nem vállalná,
kerül előtérbe Briand, Barthou vagy Tardieu.

El akarták lopni a Stinnes-ügy bünjeleit.

Betörők megkíséreltek a lefoglalt hadiköltvények megszerzésére.

Berlinből jelentik: Vakmerő be-
törési kísérlet történt mára virradó éjszaka a
berlini rendőrfőnökségen. Mint a rendőri kö-
nyomatos jelenti, valószínű, hogy a titokzatos
betörők az ifjabb Stinnes Hugó ismeretes költ-
vényhamisítási ügyében lefoglalt hadiköltvén-
yeket akarták megszerezni.

A betörők az ügyben nyomozó rendőrbiz-
tos szobájának használaton kívül helyezett aj-
taját átkulccsal felnyitották, de tettüket nem

tudták végrehajtani, mert közvetlen az ajtó
mellett állott iratállvány feldőlt és az okozott
zajra a titokzatos éjszakai látogatók elmenek-
ültek. Az éjjeli őrség észrevette a menekülő-
ket és utánuk eredtek, de nem sikerült egyi-
kőjüket sem elfogni. A betörők hárman, vagy
négyen lehettek. A rendőrség erélyes nyomoz-
ást indított a rendőrfőnökség titokzatos be-
törői után, akiket valószínűleg a költvényha-
misításban érdekeltek béreltek fel.

— **Esett a kenyér ára Magyarországon.** Bu-
dapestről jelentik: A kenyérgyárak és pékek le-
szállították a kenyér árát kilogrammonként két fillé-
rel.

— **Gyűjtogatás miatt letartóztattak egy
békéscsabai bankigazgatót.** Békéscsabáról je-
lentik: Ma letartóztatták Zahorán András, egy
kiszegedbank igazgatóját, azzal a gyanúval,
hogy felgyújtotta lakását. Amikor a detektivek
megjelentek a bankigazgató lakásán, ittas
állapotban találták és késsel rontott neki a
rendőrség közlegeinek. Zahorán valószínűleg
a statáriális bíróság elé kerül, miután a gyűj-
togatásra jelenleg statáriális eljárás van ér-
vényben.

— **A felrobbant gránát megölt egy családot
Maresestiben.** Bucurestiből jelentik: Maresesti
mellett rettenetes katasztrófa történt. A mare-
sesti-i cukorgyár igazgatójának gyerekei a ház
egyik elhagyott részén egy gránát lövedéket ta-
láltak. A gránát felrobbant a család öt tagját
azonnal megölte, két személyt pedig életveszélye-
sen megsebesített. A vizsgálat megállapítása sze-
rint a gránát még a marasesti-i útközveti alkalmá-
val került az udvar elhagyatott sarkába.

— **Spongyával fojtotta meg a szomszédja
csecsemőjét.** Párisból jelentik: Az esküdszék
ma halálra ítélte egy Dávid nevű asszonyt, aki
bosszúból szomszédnője leánycsecsemőjét
bestiális módon megfojtotta. Az elvetemült
asszony egy spongyát dugott a csecsemő tor-
kába.

— **Letartóztattak Budapesten egy emigráns
pozsonyi hírlapíró.** Budapestről jelentik: A bu-
dapesti rendőrség napok óta nyomozást folytat egy
Erdélyi Aladár dr. nevű pozsonyi lapszerkesztő
ügyében, aki az elmúlt évben jött át Magyaror-
szágra Csehszlovákiából. Erdélyi a fővárosban
lakó szüleinél szállt meg és egyik budapesti lap-
nál akart elhelyezkedni. Erdélyi eredetileg mun-
kásbiztosítási tisztviselő volt és a kommun ki-
törésekor Győrben mint hadügyi népbiztosági
politikai megbízott szerepelt. A kommun bukása
után Erdélyi emigrált és Pozsonyban Reggel cí-
men lapot indított, amelyben ócsárolta és lapja-
ban rosszhiszemű cikkeket közölt Magyarországról.
Két nappal ezelőtt Erdélyit előállították és
miután beszerezték ellene az inkriminált cikkeket,
letartóztatása valószínűleg már a holnap nap fo-
lyamán megtörténik.

— **Örökségi pert indított az állítólagos Anasztázia
nagyhercegnő.** Newyorkból jelentik: Az álli-
tólagos Anasztázia nagyhercegnő alias Csaj-
kovszkyné, aki magát a kivégzett Miklós cár
leányának mondja, pert indított, amelyben a nem-
rég elhunyt Mária Feodorowna anyacárné hagyatékát
igényli.

Selyem mintázó műhelyünk
üzemben van.
KELL és KRAUSZ.

— **Az égő krematóriumból először az elham-
vasztandó holttesteket mentették ki.** Hamburgból
jelentik: A krematóriumban tűz ütött ki. A tűz-
oltóság először négy elhamvasztandó koporsót
mentett ki, majd nagy erőfeszítéssel elnyomták a
tűzet. Az egész berendezés elpusztult.

— **Felemelték a párisi hóhér fizetését.** Páris-
ból jelentik: A legutóbbi kivégzés után Páris hó-
héra a százötvenedik kivégzés emlékére banket-
tet rendezett, amelyen beszédet tartott. A hóhér
többek között kis fizetése miatt panaszkodott. Az
igazságügyminiszterium ma meghallgatta a hóhér
panaszát és ötven százalékkal felemelte fizetését.

— **Új műtörténelmi leleteket ástak ki Görög-
országban.** Athénből jelentik: Kartemision mellett
két szobrot ástak ki. Az egyik Erosz, a másik
Zeusz ábrázolja. A két szobrot Phidiasznak, az ókor
eme nagy művészenek tulajdonítják.

— **Fantasztikus árakat értek el a Berlin-
ben elárverezett orosz műkincsek.** Berlinből
jelentik: Ma kezdődött meg a Lepke-féle ter-
mekben az orosz műkincsek elárverezése. Az
árverés megkezdését szenzáció előzte meg, a
mennyiben Dapisa orosz herceg a német bi-
róság útján megakart akadályozni az árve-
rés megtartását, avval az indokolással, hogy a
kiállított tárgyak között az ő egykori magán-
tulajdonából származó több tárgy is szerepel
és az orosz kormánynak nincsen joga azokat
árverés alá bocsájtani. A berlini elsőfokú bi-
róság avval utasította el a keresetet, hogy a
német bíróságoknak nincs joga vizsgálni, vajjon
az orosz állam által árverés alá bocsájtott tár-
gyak milyen uton kerültek az orosz állam bir-
tokába. Ezzel szemben a másodfokú bíróság
olyan döntést hozott, hogy a Dapisa herceg
által tulajdonjogukban megtámadott tárgyak
kivonandók az árverésből. Az árverésre Eu-
rópa minden országából műgyűjtők, kereske-
dők és muzeum-igazgatók nagy számmal ér-
keztek Berlinbe. Az egyes tárgyak fantaszti-
kus áron kelttek el, így a XVI. Lajos korabeli
íróasztal 80.000 márkát ért el. Ugyancsak a
Franciaország számára megvásárolt comode
70.000 márka áron kelt el.

Üzletáthelyezés miatt

nagy butorkiárusítás

Orbán István

butorraktárában Bulev. Reg. Maria 21.

Hálók } a legfinomabb és
Ebédlok } legizlésebb kiví-
Uriszobák } telben

gyáriáronalul kaphatók

— **csak 8 napig** —

Üzletáthelyezés miatt

**az összes női kabátok
minden elfogadható árban**

kerülnek eladásra!

MENCZER női confectio áruház Aradon, a le-
égett Széchenyi malom mellett (Boros Béni-tér 40.)

— Gyilkosság — szenzációhajhászásból. New-yorkból jelentik: Atlantában lefartóztatták George Harsh és Richard Galloghy egyetemi hallgatókat, akik két alkalmazottat megtámadtak és agyonlőtek. A gyilkos diákok kihallgatásuk alkalmával azt vallozták, hogy tettüket szenzációvágyból követték el és azért, hogy megismerjék azokat az érzéseket, amik a gyilkost tette elkövetésekor elfogják. Ugy látszik, hogy ezuttal a híres Leopold és Loeb eset ismétlődött meg, mert a fenti diákok is atlantaiak, gazdag szülők gyermekei és sok pénzzel rendelkeztek.

— Elhalasztották Erdélyi Béla főtárgyalását. Budapestről jelentik: Erdélyi Béla feleséggyilkossági perének főtárgyalását a budapesti büntetőtörvényszék Schadtanácsa november-17-ikére tűzte ki. A főtárgyalás elé jogász és színész körökben nagy érdeklődéssel tekintenek.

— Lapunk Budapesten állandóan olvasható az Abbázia kávéházban. Oktogon-tér, Andrássy-ut 49

— Aranycsempészes a román-magyar határon. Budapestről táviratozzák: Engel Béla Nagymező-uccai tőzsdebizományos napok óta fizetési nehézségekkel küzd. A bizományos ellen ma több feljelentést adtak be. Engel rengeteg arany- és ezüsttömböt vett át bizományi árusítás végett, a befolyt összegekkel azonban nem számolt el és így mintegy 165.000 pengővel károsította meg megbízóit. Engel a rendőrségen előadta, hogy senkit nem akart megkárosítani. A nemesfémeket rendszerint Romániába csempészte át, egy Klein Armin nevű embere, aki elmondása szerint minden egyes alkalommal nagyobb összegekkel volt kénytelen megvesztegetni egyes román vámtisztviselőket, akik aztán átsegítették a határon arannyal és ezüsttel telt bőröndjeit. A cég deficitje 400.000 pengő.

— Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Temetkezési Csoportja igazgatósága értesíti tagjait, hogy a II. sz. csoport, mely okt. 16-án kezdte meg működését, kiutalt Szotyori Lajosné, Szombathelyi Lajos és özv. Végh Istvánné kedvezményezettjeinek 10.000—10.000 lej segélyt. Felhívja tagjait, hogy a II-ik számú csoport tagkönyveiért mindenki jelentkezhet a délelőtti órákban (9—12-ig) és míg a könyvkiadás tart, az alakulás kedvezményeivel felvesz tagokat. Egyben értesíti tagjait, hogy az I. csoportban a 218-ik és a II. csoportban a 10-ik számig esedékes a fizetés.

— Makulatura papir. Újsza újságpéldányok, csomagolási célra, 5 kilogrammos kötegekben olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

— Az „Asigurarea Poporului” biztosító társaság irodahelyiségét Str. Eminescu No. 27. alá helyezte át.

— Az Aradi Kereskedelmi Testület taggyűlése. Az Aradi Kereskedelmi Testület folyó hó 11-én d. e. fél 11 órakor a Kereskedelmi és Iparkamarában taggyűlést tart, amelyen a Kereskedő-hét megrendezése szerepel.

— Megjelent az 1929-es „Milliók Naptára” csodaszép, négy színű művészi fedéllel, műnyomópapírra nyomtatva, telve szebbnél-szebb műlapokkal, regények, novellák, versek, rengeteg kép és sok hasznos olvasnivaló. Ilyen gyönyörű naptár még nem jelent meg a magyar irodalomban. Ára 55 lej. Minden könyvkereskedésben, újságkioszkban kapható. Ha valahol nem kapná meg, írjon: IG. HERTZ Bucuresti I. Calca Victoriei 5.

— Ékszer, órák legjobb bevásárlása Aradon Reinernél, a színházi színészbejáróval szemben.

— Ügyvédi nyomtatványok olcsón Kerpelnél.

HA NEM PÉLDÁNYONKÉNT VESZI MEG AZ „ARADI KÖZLÖNY”-t, hanem havonta 90 lejért előfizet, csak 3 lej 60 baniba kerül egy példány.

Aradmegyei mérnök korszakalkotó találmánya

Édelmüller Ödön, a magyarádi szőlőhegy remetéje megoldotta a helybőlrepülés problémáját. — Ujfajta propeller, amelynek értékesítésére részvénytársaság alakult Magyaradon. — A „Parisian” érdekes egyénisége és életmódja. — Külföldi szakkörök érdeklődnek a találmány iránt.

(Az Aradi Közlöny kiküldött munkatársától.) Őszintén megvallom, az Élet legzseniálisabb rendezője: a véletlen juttatott a nyomára annak a nagy titoknak, amelyet az aradmegyei Maderat (Magyarád) község egyik kolnája rejtget magában évek hosszú sora óta. A véletlen ezuttal egy közlekeny természetű maderati szőlőgazda személyében öltött testet, akivel a szeszélyes Sors a hegyaljai villamos egyik kocsiában hozott össze. Valahogyan megtudta, hogy újságíró vagyok s azonnal hozzám fordult:

— Kérem szépen, ha ön valami nagyon érdekeset akar megtudni, jöjjön ki hozzánk Maderatra és látogassa meg a „Parisian”.

— Parisian? Nem is hallottam ilyennevű úrról.

— Nem így hívják. Csak a községben ismerik ilyen néven. Egyébként zseniális feltaláló, aki Párisból jött közénk és itt dolgozik szőlőjének kolnájában — folytatta a felvilágosítást a gazda. — Mérnök és Édelmüller Ödönnek hívják.

Igy indultam el Maderatra s jöttem nyomára annak a nagyjelentőségű találmánynak, mellyel egy minden tekintetben érdekes egyéniség hamarosan elindul a kis aradmegyei szőlőből a világhír és siker felé...

Egy kicsiny kolna a szőlőhegyen.

Kanyargós út vezet a községen keresztül a szőlőhegy felé. Az uton békésen haladnak a munkások hazafelé, a szüretnek vége, elcsendesedtek a kolnák s egyuttal teljesen kihalt a kis község, amelyben csak szüret idején mutatkozik némi elevenség. Egészen a kolnasor végén fekszik valahol Édelmüller Ödön szőlője. Befordulok pontosabb felvilágosításokért az egyik közeli kolnába. Nem árt, ha az ember előre tud egyet-mást.

— Itt van Édelmüller ur kolnája?

A gazda kíváncsian szemléli a betoppant idegent.

— Ki az az Édelmüller?

Hirtelen eszembe jut a villamos közlekeny utasának utbaigazítása s aszerint felelek:

— A Parisant keresem.

— Az más. Igen, az itt lakik.

Megmutatja a fehérre meszelt kolnát, majd ő kezd kérdezősködni:

— A találmányért tetszik jönni. Hallottuk már kérem, hogy Amerikából félmillió dollárt akarnak adni érte. Hát nagyszerű dolog az. Én, a paraszteszettel nem is tudom felérni, de amint hallottam, nagy ember a mi szomszédunk.

S kérdezősködni sem kell tovább s máris elébem tárul egy sokat küzdött ember története, amelyben gigászi harcot folytat a kis kolnában a sikerért s az érvényesülésért.

A magyarádi remete.

Husz esztendővel ezelőtt érkezett meg Párisból Édelmüller Ödön mérnök Maderat községbe azzal az elhatározott szándékkal, hogy kidolgozza a repülőgép-motor tökéletesítésére irányuló találmányát. Nem spontán elhatározásból született meg az eszme, mert esztendők hosszú során át dolgozott együtt Párisban a repülőtechnika egyik ismert uttorfőjével, Vuja-val. Hazajött dolgozni. Husz esztendő óta teljesen elzárkózva, remetemódra élt faluvégi kolnájában a mérnök, akinek bizony furcsán esett a páris zaj után Maderat tehénkolompos muzsikája, de lassankint bele-törődött az új életmódba. Eltűnt lassankint Páris emléke, eltűnt a párisi chic. Édelmüller Ödön megszokta a falusi életet, lekerült róla a gallér, a nyakkendő és párisi mivoltára csak az egyszerű nép elnevezése: a „Parisian” emlékeztette. Még a kisgyermek is már csak ezen a néven ismerik a kicsiny fehér kolna gazdáját...

Műkincsek a kolnában.

A tudományos kutatás mellett nemigen maradt idő arra, hogy Édelmüller a négyholdas szőlőt is művelje, pénz sem volt a befektetésre és ezért elhatározta, hogy eladja a szőlőt, kolnával és berendezéssel együtt. Az

eladási szerződést azonban a szürke mindennapiságtól teljesen különböző egyéniség új és eredeti módon kötötte meg. Meggegyezett Ardelean Floreával, egy aradmegyei Bél községbeli gazdával, hogy eladja neki az egészet, a vételár pedig havi ezer lej készpénzjáradék, évenként megfelelő mennyiségű buza, kukorica, szalonna, egy hektó bor, ezenkívül pedig köteles eltartani a lovát, kutyáját és az ő részére átengedni a kolna egyik szobáját, berendezéssel együtt, mindaddig, míg él. Az 55 esztendő mérnök különös szerződése nagy feltűnést keltett a környéken, ahol még ma is vita tárgya, vajjon jól járt-e Ardelean, vagy rosszul. Azok, akik ismerik a körülményeket, tudják, hogy a vevő jól járt, mert

a kolna berendezési tárgyai között szerepel egy ötszáz esztendő festmény, egy bibliai tárgyú kép, amely szakértők szerint valamelyik olasz halhatatlan esetje alól került ki.

Ezenkívül értékes régi bútorok, többek között egy régi zongora, az első gyártmányok közül való, amelyet Európában készítettek. Jelenleg a spájzban hagymát tartanak rajta.

Igy biztosított tehát magának Édelmüller Ödön életjáradékot s szabadult meg egy szőlő megműveltetésének gondjaitól. S ezennel még jobban elzárkózott kis szobájában, találmányán dolgozva. Nagy vonásokban ennyit sikerült megtudni a szomszédoktól, majd odakerült hamarosan maga a szerencsés vevő is, aki sietett megerősíteni a furcsa történetet.

A találmány.

S most átengedem a szót a szakköröknek. Édelmüller maga senkinek sem hajlandó nyilatkozni találmányáról, de beszélnek helyette azok a szakemberek, akik megvizsgálták és akik korszakalkotónak találják, olyannyira, hogy még a további kísérletek finanszírozására is hajlandók.

A találmány elsősorban a repülőtechnikát tereli új irányba. Lényege egy propellerszerű készülék, amelyet a motorra helyeznek és amely által a kisebberejű motor is lényegesen nagyobb teljesítményre képes.

Teljesen megoldja az úgynevezett „helikopter”-t, azaz a repülőgép egyhelyben való felszállásának problémáját, sokkal nagyobb sebességet kölcsönöz a repülőgépnek, mint amennyi a motor tulajdonképeni teljesítménye, felhasználható ezenkívül a hajók vontatásánál és a gazdasági élet számos ágában, ezenkívül pedig rendkívül nagy horderelű a hadászatban is.

Édelmüller Ödön találmányát először a román kormánynak ajánlotta fel, miután azonban nálunk nem találtak módot a megvásárlásra, a külföldhöz fordult. Külföldi szakkörökben máris érdeklődnek a találmány iránt s főleg egy amerikai tőkeérdekeltség akarja megszerezni magának. Errevonatkozólag már hetek óta folynak a tárgyalások. Ugyanekkor angol tőkésék figyelmét is ráterelték Édelmüller találmányára, amelynek megszerzése körül, talán nem is olyan sokára, formális harc várható a külföldi tőkésék között. Ezt mondják legalább is a szakértők, akik elfragadtatásal nyilatkoznak a találmányról.

Több próbát folytattak le vele s a próbák minden tekintetben fényesen sikerültek és teljesen megfeleltek a legvéresebb várakozásnak. A találmány árát egyébként félmillió dollárra becsülik.

Édelmüller: az ezermester.

A feltaláló szobájában állunk. A falakon régi festmények, megbarnult fényképek s rendkívül érdekes, művészi bronzfigurák s faragások. Édelmüller Ödön művei a bronzmunkák. A mennyezetről művészi faragással tell bronzluszter ereszkedik alá, amely ezreket ér. Szintén az ő munkája. A szoba egyik sarkában kis oltár áll, ami a feltaláló vallásosságáról tesz tanubizonyságot. Körülötte egyházi tárgyú szoborkompozíciók, ő csinálta. S ez az

ember pénzzavarokkal küzdött. Eladni? Vállal von. Minek?

— A magam multságára csináltam — mondja.

Kiderül, hogy Párisban tiz esztendeig vezette bátyja bronziparművészeti tárgyakat előállító gyárát. S most Maderat egyik kolnájában éli le életét, szürkén, egyszerű parasztlak között. Az udvarról nyílik a műhely ajtaja, amelyben a találmány született. Előtte óriási, vad szemeket meresztő kutya. Jaj annak, aki gazdája távollétében a műhely közelébe mer menni. Jobb Cerberust a találmány őrzésére nem lehetett volna találni. Mert megvesztegethetetlen. Senkitől nem fogad el ételt, gazdáját kivéve.

A község felé haladok visszafelé. A mezőről hazahajtik a legelni volt lovakat. Kísérom rámutat az egyikre:

— Ez a Parisan lova. Harminc éves, még az apjától örökölte. Kegyeletből tartja, semmitsem dolgozik, reggel kicsapiák a rétre és este hozzák be az istállóba, ahol reggelig pihen. Senkinek hozzányulni nem szabad.

Az autó már Arad közelében járt s még mindig Edelmüller Ödön, a tudós, a művész és az ember, ez a különös egyéniség járt az eszembe, akit a Sorsnak egy furcsa szeszélye röpitett a zajló világvárosból Ide. Arad megye egy kis csendes, jelentéktelen falujába és aki törhetetlen energiával tudott esztendőkönt át dolgozni egyetlen célért, egyetlen kockára téve fel egész életét. S Edelmüller Ödön, mint az előjelek mutatják: nyert...

Marosl Rudalfi.

Ellopták a primadonna autóját.

Biller Irén autójának különös története. A becsapott soffőr és a kosár őszi rózsá. Szokatlan fekete fuvar.

(Budapest, nov. 9.) Biller Irén néhány nappal ezelőtt éjszaka egy óraker autótaxin robogott a főkapitányság elé és izgalomtól kipirult arccal jelent meg a központi ügyeletet aznap éjszaka vezető rendőrtanácsos előtt:

— Kérem szépen, tanácsos ur, ellopták az autóm! Nagyon nyugtalan vagyok, mert a soffőröm is eltűnt, már pedig ő olyan megbízható ember, hogy feltétlenül büntényt kell sejtennem az autó és vezetője eltűnése mögött!

A rendőrségen nagy feltűnést keltett a primadonna bejelentése és azonnal a legszélesebb körű nyomozást indították meg az autó, valamint Biller Irén soffőriének kézrekerítésére. Alig telt el azonban néhány óra, úgy dél előtt 10 óra felé Biller Irén újból megjelent a főkapitányság épületében, most már saját autóján és jókedvűen. Biller Irén ugyanis azt jelentette az ügyeleten, hogy

ne keressék tovább a kocsiját, mert különböző titokzatos kalandok után reggelre megkerült.

Biller Irén azután most már nevetve mesélte el az autójával történt különös kalandot. Legelőször is azt, hogy a soffőr, mintha mi se történt volna, reggel a szokott időben, tíz óraker jelentkezett a művésznő Váci-uccai lakásán.

— Hát a kocsit hol van? — kérdezte rémülten a primadonna, aki azonban már örült annak, hogy legalább a soffőr megkerült.

— Hát hol lenne kérem szépen, lenni van a kapu előtt — felelte a legnagyobb lelki nyugalommal a soffőr.

Öt perccel később azután teljes egészében kiderült a tényállás. Az történt ugyanis, hogy a színészbejáró előtt várakozó autóhoz odalépett egy ismeretlen, igen jól öltözött, felöltös és keménykalapos fiatalember és a soffőrnek azt mondta, hogy:

a művésznő utasítására vigye őt egy óbudai villa elé, ahonnan majd virágot fognak hozni Biller Irénnek.

A soffőr, miután a művésznő kocsiját természetesen máskor is igénybe szokták venni a Biller legközelebbi környezetéhez tartozók, gyanútlanul teljesítette az utasítást és el is vitte a fiatalembert a megjelölt helyre. Ott aztán a kocsit ismeretlen utasa kiszállt és besietett a villába. Néhány órai várakozás után, akkor már erősen éjfélre járt az idő, újból kiderült, egy nagy virágkosarat cipelve, telve öszirózsával.

— Ez a művésznő! — mondta a fiatalember — maga még engem elvisz a keleti pályaudvarhoz és aztán hazamehet. A művésznővel beszéltem telefonon!

Mikor kiszállt a kocsiból, egy levelet adott át a soffőrnek Biller Irén számára, azután eltűnt a pályaudvaron.

Biller izgatottan bontotta fel a levelet, amelynek a következő volt a szövege:

„Kedves Művésznő! Ne haragudjon, hogy az autóját engedélye nélkül igénybe

vettem, nem tehettem másként. Az egész környéken nem találtam autótaxit és élethetőségem sűrű volt a dolgom. Kérem ne haragudjon rám és engedje meg, hogy ezzel a kosár virággal kiengeszteljem haragját. Kezeit csókolja:

Egy szerelmes fiatalember“.

Biller Irén annyira megörült autójának és a soffőrnek, hogy nem tett feljelentést az ismeretlen „szerelmes“ fiatalember ellen, mire a rendőrségen lezárták az ügy aktáit.

Németország is csatlakozott a szovjet elleni pénzügyi blokádhhoz.

(Moszkva, november 8.) Óriási meglepetést váltott ki Szovjetországban az a hír, hogy Németország csatlakozott a nemzetközi hitelezőbizottsághoz, amely Londonban alakult meg. A legújabb információk szerint eddig 3 német bank lépett be Oroszország hitelezőinek internacionális bizottságába klientsik kivánságára és külföldi bankok nyomása következtében. A hitelezők Szovjetország valamennyi pénzügyi tárgyalásán részt vesznek, hogy érdekeiket megvédjék.

Ezt a tervet nagy ellenszenvvel fogadja a szovjetsajtó, mert Oroszország pénzügyi blokádját látja benne, amelyhez immár Németország is csatlakozott. Ezzel Németország

Szovjetország hitelezőit Anglia megszervezte. — A szovjetsajtó Németországot szerződészegéssé vádolja.

megszegte az 1926. évi berlini szerződést, amelyben kötelezte magát arra, hogy semmi olyan akcióban, ami a szovjetunió ellen irányul, nem vesz részt. A másik differencia a rapallói szerződés kétféle magyarázata. A német hitelezők azon a véleményen vannak, hogy ha Oroszország más államokat kártalanít, akkor őket is ki kell elégíteni, viszont a szovjetsajtó azt bizonyítja, hogy a német kormány e szerződésben úgy maga, mint állampolgárai nevében lemondott a kártalanításról.

Oroszország pénzügyi blokádját, amit Anglia már évek óta propagál, alighanem katasztrófális hatással lesz a szovjeturalomra.

A KULISSZÁK MESÉLIK...

Az újjászületett „Mersz-e Mária“. Galetta csuszós nadrágja. Maga harangoz a direktorné. Mesés toalettök, táncbetétek, vendégszereplések a megújított operettben.

AZ ÚJSÁGÍRÓ A SZINPADON, ha nem is esemény, de rendszerint — érthető okokból — mindig előidéz valami kisebbfajta mozgást. Enyhén kifejezve, körülveszik a tagok az újságírókat, szóval nagyon is észre szokták venni. Ez a régi uzus ma délelőtt aztán egyszerűen fölmondta a szolgálatot, s a máskor körülrajongott újságíró most árván, szomorúan gubbaszthatott magában, senki sem ügyelt rá. Mindenki sürgött-forgott, a leányok pillanatonként futkostak be a szinpadra, a világosító percenként kapcsolt új fényt s az elsőrendű hölgytagok: Viola Margit és Kertész Mancsi ötpercenként fogadták a divatmamsellkéket. Olyan serény munka, szaladgálás, sürgés uralkodott, mint valami népes tagu család fontos eseményén, mondjuk például egy babuska világrajötténél, amikor az egész család talpon van.

S ez helytálló is. A nagy család a szinpadra. A kis szülő: a Mersz-e Mária. Helyesebben mondva: az újjászülött...

MONDOM, így állt, azaz tolongott a szinpad képe. A Cirkuszhercegnő óta nem is dühöngött ilyen láz még a színháznál. Az újjászületett Mersz-e Mária ugyancsak megharagudna anyári Mersz-e Máriaért. Egészen új itt minden. Különösképpen pedig a toalettök. Én nem tudom pontosan, a színházba járó hölgyek szoktak-e a páholyok mélyén néha-néha el-elsárgulni az irigyságtól a szép toalettök láttára, de annyi bizonyos, hogy most aztán minden joguk meg lesz rá. Paquin mester nem alkot különben, mint aminőben Viola Margit és Kertész Mancsi pompáznak. Mert tessék csak elképzelni, egyenként 6-6 toalettökkel nekik versenyre. Viola Margit a többek között a II. felvonás fináléjában fehér gyöngy toalettben, azután csodás Pompadour kosztümben, arany lame toalettben, mint a szalonművészet remekeiben lép előnk. Kertész Mancsinak pedig egy lila orgonavirágruhája, egy 350 cm. hermelin farkkal diszitett kosztümje, egy „pargett“ toalettje lesz kiváltképp szenzációs. Mesés összegeket fektettek bele ezekbe a toalettökbe. Megadóztatás szempontjából talán nem hasznos, hogy elfecsegyük, egy egyszerű család egész éven át nem költ el annyit, mint amennyit most beleáldoztak Viola és Kertész a 12 toalettjükbe...

MINDEN OPERETTNEK MEGVAN A KABALÁJA. Így természetesen a Mersz-e Máriaé is megvolt: Galetta nadrágja. Kicsit furcsa az összegegyeztetés, de igaz. An-

nak idején, amikor a sikeres Galetta-revü ment, a főpróbán — horribile dictu! — hogy-hogy nem, csuszni kezdett lefelé a nadrágja, mint egy tönkrement tőzsdeügynök és akár hiszik, akár nem, ez az eset megismétlődött ma is. A legkomolyabb jelenetnél csodótt mondott Galetta nadrágtartója s a nadrágja ismét szeszélyesen csuszott lefelé. Lett természetesen nagy kacagás a szinpadon voltak között, mire Galetta sokatmondóan kijelentette:

— Gyerekek, ez a nadráglecsuszás már jelentett sikert...

EGYSZERRE csoportosulás a szinpad ajtónál. Üdvözlök a vendégeket — Puttyt és Viktort, Baryt és Bakert. Önök nem is tudják? Hat számot ad le a két duó (két groteszket, egy tangó blouset s egy fantazie walszat) a revüben. Viktor nincs nagyon megelégedve a walsznak a tempójával. Ja persze nincs karmester, Gellért kapi ül a zongoránál s a zenészek néha kissé gyorsabbak, Galetta főrendező egyszeriben már ott terem a pulpituson, lekopogja a zenekart s szabályosan dirigálni kezd. Ezzel azt akarom mondani, hogy Galetta mindent csinál a darabban. Ha kellene, diszletet is tol s bebutoroz. Mosolyogva meg is jegyezte egy kis tulzással:

— Ha netalán a primadonna megbetegedne, úgy érzem, a primadonnaszerepre is beugranék... Már csak azért is, mert virágot kapok...

A DIRINÉ, azaz Szendrey né Rontay Boriska rendszerint a szinpadon tartózkodik s figyel, utasítást ad, rendezkedik. A szinpadon a Mersz-e Mária első jelenetét próbálják. S ez áll egy görli-táncból, amely úgy van megkomponálva, hogy a görlok kis harangokat huzzanak. Hogy-hogy nem, egygyel kevesebb görlice volt jelen s a diriné — már csak a humor kedvéért is — beállt a sorba és szorgalmasan harangozott. Bejön a szinpadra fia, ifj. Szendrey Misi s ijedten megkérdi:

— Mit csinál mama?

„Szendrey né rögtön készen adta meg a választ:

— Ja fiam, szegény az eklézsiá, maga harangozik — az igazgatóné.

IGY FOLYIK a Mersz-e Mária főpróbája. Természetesen az elmaradhatatlan veszekedések, zsörtölődések jegyében. De épen ezért meg lesz a siker...

(Tartán)

cipő Bota cipő

Legolcsóbb a világon!

Bársony szegélyű hócipő lej 390.

ARADON

a városi színházzal szemben.

LEGUJABB.

Egységesítették a romániai zsidó hitközségeket.

Holnap reggel jelenik meg a hivatalos lapban az egységesítésről szóló törvényjavaslat, amely minden helységben csak egy hitközséget engedélyez. — A törvénytervezet a zsidóság körében óriási konsternációt keltett.

(Az Aradi Közlöny bucuresti tudósítójának éjszakai telefonjelentése.) Ismeretes, hogy a Filderman zsidó politikus körül csoportosult frakció, amely a választások idején egy mandátumért lepaktált a Bratianu-kormányral, a romániai zsidóságot unióba akarta tömöríteni, hogy ezáltal az egyes vezérek politikai súlyra tegyenek szert. A zsidó hitközségek heves ellenkezést fejtettek ki Fildermanék törekvése ellen és országsszerte tiltakozásuknak adtak kifejezést, hogy a zsidó hitközségek belső harmóniáját politikai jelszavakkal mértelyezték meg, amelyek főleg arra lesznek alkalmasak, hogy a zsidóság évezredek tradícióit megbolygassák. Fildermanék befolyásán azonban minden tiltakozása meghusult a zsidóság zömének, amennyiben a kormány törvényjavaslatot dolgozott ki és ezzel uniformizálta a romániai hitközségeket. A hitközségek egységesítéséről szóló törvény utolsó tény-

kedése volt a liberális kormányának s az a hivatalos lap holnapi számában meg is jelenik.

Az egységesítésről szóló törvény főbb intézkedései, hogy helységenként az eddig volt két-három hitközség helyett mindössze csak egy hitközséget engedélyez. A zsidóság nem kötelezhető, hogy tagja legyen az egyesített hitközségnek, de ez esetben persze nem élvezi a hitközség védelmét. Kimondja továbbá a törvényrendelet, hogy a hitközségek legkésőbb egy éven belül meg kell hogy alkossák a hitközségek országos unióját, valamint kongresszust kell egybe hívniük, amely azután a szenátusi tagságok felett is dönt. A törvényrendelet a romániai zsidóság körében leirhatatlan konsternációt keltett, annál is inkább, mert az ortodox, neolog és a szefard hitközségek között, — mint tudvalévő — olyan dogmatikus és elvi különbségek vannak, amelyek egy törvényrendelettel korántsem hidalhatók át.

KÖZGAZDASÁG.

A plafond áttörése most nem jelent inflációt

A Banque de France kívánságára történt a bankjegyszaporítás, amely devizafedezet mellett folyik.

(Az Aradi Közlöny bucuresti tudósítójának telefonjelentése.) Mai számunkban közöltük a Banca Nationala hivatalos kimutatását, amely szerint a bankjegyalomány legutóbb 888 millióval emelkedett. Miután ez a körülmény kétségtelül azt mutatja, hogy az állami bankjegyvintézet a plafond áttörésével inflációra készül, bucuresti tudósítónk az emisszió tekintetében ma kérdést intézett a Banca Nationala igazgatóságához, ahol azonban mereven elzárkóztak minden felvilágosítás elől. Magánértesüléseink szerint a bankjegyforgalom szaporítása, valamint az újabb alapok létesítése, amelyek a mai állapotot előidézték, a Banque de France delegáltjának, Bolgert aligazgatónak a kívánságára történt, aki már hetek óta Bucurestiben tartózkodik.

Ugyancsak magánforrásból származó információink szerint a Banca Nationala eite-

kintve a juliusi törvényszakasztól, hogy deviza állományát növelje, mind nagyobb mennyiségben vásárolt devizát, úgy hogy devizaállománya — reméljük — december végéig már eléri a kívánt 24 milliárd lejt.

Ezzel kapcsolatosan felkerestünk egy előkelő aradi pénzügyi szakteknikust, aki a következőket mondotta:

— Ugylátszik, hogy a plafond áttörése devizák fedezete mellett történik, ami nem jelent inflációt. Az új kölcsön felvétele is részben abból a célból történik, hogy annak fedezete mellett az ország szükségletének megfelelő új bankjegyeket boosáthassanak ki. Ugylátszik a pénzpiac is így fogta fel a helyzetet, aminek jeléül a devizák a plafond áttörésének hírére nem szilárdultak meg jobban, mint ahogy az a kormányválság hírére történt és így az áttörés a közönség körében sem adhat nyugtalanságra okot.

Zürichben 3.12.50 a lej.

Helyi valutaárak. (November hó 8.)
Pénz: Márka 39, dollár 164.50, angol font 800, francia frank 6.40, olasz lira 8.60, cseh korona 4.85, pengő 29, dinár 2.85, osztrák schilling 23.30, svájci frank 31. — **Áru:** Márka 39.50, dollár 165, angol font 805, francia frank 6.80, olasz lira 8.80, cseh korona 4.90, pengő 29.20, dinár 2.90, osztrák schilling 23.50, svájci frank 31.50. — **Kifizetések:** Berlin 39.75, Newyork 166.25, London 808, Páris 6.52, Milánó 8.79, Prága 4.94, Budapest 29.06, Zágráb 2.93, Bécs 23.47, Zürich 32.07. — **Irányzat:** tartott.

Zürichi tőzsdenyitás. (November hó 8.)
Berlin 123.77.50, Amsterdam 208.47.50, Newyork 519.70, London 2519.62.50, Páris 20.29.50, Milánó 27.21, Prága 15.40, Budapest 90.61.50, Belgrád 9.12.75, Bucurasti 3.13, Varsó 58.25, Bécs 73.10.

Zürichi tőzsdézárlet. (November hó 8.)
Berlin 123.77, Amsterdam 208.45, Newyork

519.67.50, London 2519.50, Páris 20.29.50, Milánó 27.21, Prága 15.40, Budapest 90.61, Belgrád 9.12.75, Bucuresti 3.12.50, Varsó 58.25, Bécs 73.10.

Bucurestiben az ünnep miatt tőzsdézárlet.

Harc az aradi szegényház élelmezése körül.

Az egyik ajánlattevő megfelebbezte a város határozatát, amely szerint házikézelésbe veszik az élelmezést.

Beszámoltunk arról, hogy az interimár-bizottság viharos ülés keretében tárgyalta le a szegényházi élelmezés ügyét, amely körül az emlékezetes incidens keletkezett dr. Cucu Vazul városi főorvos és a bizottság között. Az interimár-bizottság elhatározta, hogy megsemmisíti az árlejtést, nem fogadja el egyik ajánlatot sem, hanem továbbra is saját rezsiben tartja a szegényház élelmezését.

Az interimár-bizottság határozatát a mai napon megfelebbezték. A felebbező Handoca Zamfir, az egyik ajánlattevő, aki a belügyminiszteriumot arra kéri, semmisítse meg az interimár-bizottság határozatát és rendelje el, hogy a bizottság döntsön az árlejtésen beérkezett ajánlatok felett. Indokolásul felhozza, hogy a szegényháznak saját rezsiben való élelmezése ellentmond a számviteli törvény rendelkezéseinek és így az interimár-bizottság állásfoglalása mindenképpen törvénytelen. Felhívja a miniszterium figyelmét arra, hogy ezt maga a bizottság is elismerte azzal a ténykedésével, hogy nyilvános árlejtést írt ki, a számviteli törvény alapján, a szegényház élelmezésére. A felebbezés fejleményeit s a miniszterium döntését figyelemmel várják érdekelt körökben.

Tóth Arpád

a tegnapi elhunyt magyar költő Aradon született és Aradról nősült.

Eltemették Tóth Arpádot.

(Arad, november 8.) Az Aradi Közlöny mai számában jelentette, hogy Tóth Arpád a kiváló magyar költő meghalt. Tóth Arpád Ady Endre legjobb barátja és legelkeesebb rajongója volt, aki szent buzgalommal küzdött a „holnaposok” táborában és mély melankóliával átítatott költeményei, a modern magyar irodalom legértékesebbi gyöngyszemei voltak.

Tóth Arpád Aradon született és alig két esztendő volt, amikor szülei Debrecenbe költöztek és magukkal vitték a Komoly, sápadt kis Arpádot, akiből édesapja, Tóth András szobrászművész, művészembert akart nevelni. Tóth Arpád nem volt egészséges ember. A tuberkulózis, az emberiségnek ez a legszörnyűbb átka kikezdte szervezetét és talán ennek tudható be, hogy a költőt nagyon ritkán látták mosolyogni. Debrecenben végezte középiskoláit és ott hallgatta a filozófiát is.

Gyakran fordult meg Aradon, ahol szüleinek egy ismerőse, Lichtmann postatisztviselő lakott. Lichtmannék körülbelül huszonöt esztendővel ezelőtt szintén Debrecenbe költöztek és körülbelül tizenöt éve annak, hogy Tóth Arpád feleségül vette a szépségéről és kedvességéről híres Lichtmann Annát. A csodálatos tehetséggel megáldott költő érezte végzetét. A legszolidabb életet élte és nyaranta a Szepességbe ment, ahol két-három hónapot töltött. Szolid és rendszeres életének köszönhető, hogy súlyos betegsége csak most, negyvenkét éves korában végzett vele. Tóth Arpád halála nemcsak családjának, szülővárosának, Aradnak jelent mély gyászt, hanem gyászolja őt a magyar irodalom, amely értékes tehetséget veszített el.

A nagyevű költő temetése ma délután ment végbe óriási részvét mellett. Tóth Arpád kihült tetemét a főváros által adományozott díszsírhelyen a farkasréti temetőben helyezték örök nyugalomra. A temetésen az egész magyar irodalmi világ megjelent és a sírnál Babits Mihály és Kárpáthy Aurél bucsuztatták el a halott nagy költőt.

Bolthelyiség

a Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) és S'r. Banaiulu (Asziasos Sándor-uca) sarkánál, a hetipiac legelénkebb helyén,

azonnalra kiadó.

Cím az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában.

Kérjen mindenütt „SIRANO” bonbont.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közzétett hirdetés nem vállalunk felelősséget.

ÉRTESÍTÉS.

A n. 6. közönség és pártfogóim szives tudomására adom, hogy

férfi és papi szabóságomat

Str. Eminescu (Deák Ferenc-uca) 41. sz. alá helyeztem át. (Mayer szücs ház).

További szives pártfogást kér:

6057 Kardos Antal férfi és papi szabó.

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

Newyork-kávéház

Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) helyisége teljes kávéházi berendezésével együtt

azonnalra bérbeadó.

Érdeklődni lehet a háztulajdonosnál. 5820

Értesítés!

A n. érdemi közönség és pártfogóim szives tudomására adom, hogy

férfi- és gyermek ruhakészítő-műhelyemet

Strada Eminescu (Deák Ferenc-uca) 41. számú házból Str. Rusu Sirianu 17. (Aulich-u. saját ház) helyeztem át. További szives pártfogást kér:

Madarász Jenő.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szöveghétköznapi 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8. Melts 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szöveghétköznapi 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiadott szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszhelyezéssel ellátott kérdésközlésekre válaszolunk. Aláíratok, levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefonszáma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

INTELLIGENS jellegre levél van, kérem átvenni. 6061

ALKALMAZÁS.

PERFEKT német, magyar pénztárkezelő, ki irodai munkában is jártas, felvétetik. Ajánlatok „Leikiismeretes” jelgén az Aradi Közlöny kiadójába. 6046

VILLANYSZERELŐ és műszerész tanulók fizetéssel felvétetnek. Gáspár, Str. Horia 2. 6047

SOFFÖR diplomával bíró, szakképzett lakatos és szerelő, fiatal, nőtlen, állást keres. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 280

MECHANIKUS tanuló fizetéssel azonnal felvétetik. Fábán és Társa varrógépüzlet Arad, Str. Meșianu 16. (Forral-uca.) 6034

SOFFÖR, fiatal, nőtlen, Ford kocsihoz azonnal állást keres. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 250

EGY szabósegéd, aki konfekció nagymunkában jártas, azonnalra felvétetik. Pommersheim József Aradul-nou (Uj-arad) Str. Crisan 35. 6041

FŐMOLNARI vagy kezelői állást keres vám és kereskedelmi ürlésben, valamint szerelésben jártas egyén. Móra Mátyás, Simandul de jos, Jud. Arad. 6012

RÖVIDÁRU szakmában, középiskolákat végzett gyakornok, számlázónak felvétetik. Román nyelvismeret szükséges. Cim Löbl hírlapirodában. 6052

LAKÁS.

KÜLÖNBEJÁRATU elegáns butorozott szobát, lehetőleg iürdőszobával központ-hoz közel keresek. Cim Józsaágazgató-sági palota, ajtó 30. 6063

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnalra

KIADÓ.

Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1837

VÉTEL ÉS ELADÁS.

HASZNÁLT férfiruha és kabát eladó. Str. Granicerilor (Török I.-u.) 25. I. em. 6055

HÁRMAS WERTHEIM-KASSZA, klub börgarnitúra, antik és modern fotelek, antik könyvszekrény, antik sálak, vitrinek, különböző asztalok, székek, kredencsek, tükrök, női íróasztal, antik órák, ebédlő óra, csillárok, festmények, st. reok, függönyök, pipatartó asztal, kristály tárgyak, Jókai összes művei, komódok, szőnyegek, girandok, női és férfi bundák, asztalnémi porcellánok, disztárgyak, filé és horgolt terítők, stb. eladók. Salgóné bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

ROMEÓ szántómotor ekével és egy vas-kocsi kedvező feltételek mellett eladó. Motormalom, Zerind. 6013

MEGBIZÓIM részére keresek antik porcellánokat, poharakat, különböző butorokat, antik szalonokat, órákat, disztárgyakat, vitrineket, stb. Kívánatra házhoz is megyek. Salgóné bizományi üzlet, Str. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

MODERN könyvszekrény, íróasztal, fotelek, divány, perzsa ebédlő szőnyeg nagy csillárok, olcsón eladók. Bulv. Regele Ferdinand 1. 6056

MACULATURA PAPIR 5 kilgros osomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

INGATLAN.

ELADÓ egy szép ház Str. Cosbuc 28. (Wesselényi). 6059

HUSZONÖT hold föld konyhakertészettnek, 3 évre Aradváros határában bérbeadó. Cim volt Flórián-u. 28. Érdeklődni 2-4-ig. 6064

ELADÓ 61 katasztrális hold aratóföld Aradváros szélén. Cim volt Flórián-u. 28. Érdeklődni 2-4-ig. 6065

25 HOLD Ia föld Hidegkut község határában 3 évre bérbeadó. Cim volt Flórián-u. 28. Érdeklődni 2-4-ig. 6066

Gyorsjáratu teherautóval fuvarozást vállalunk.

Cim sziveségből: „Toledoba” volt Deák Ferenc-uca 3., az udvarban balra, volt átíró ház. 6006

Ellopták

a Neuman-iroda kapuja alatt kihagyott „Göricke” gyártmányú biciklit.

száma 921-279. sz., rendszáma 2104. sz. Nyomravezető 500 lej jutalomban részesül az Aradi Hangya raktárnál. 6067

Vízvezeték szerelő

segédet felvesz WEISZ MÁRTON Ortutay-palota.

Pincókezelésben jártassággal bíró ügyes

munkás felvétetik.

Fizetési igényekkel felszerelt részletes ajánlatok

Dr. Salzberger P. urhoz Arad,

Strada Iosif Vulcan (Kazinozy-uca) 6. sz. 6054

Állandó képkiallitás.

Gál Ferenc, Gy. Sándor József, Magyar-Manheimer Gusztáv, Kézdi-Kovács László, Nagy Vilmos, Czenez Krupka stb. neves festők műveiből. Olcsó árak, kedvező fizetési feltételek.

FREIMANN JÓZSEF, Arad, Str. Brătianu 9.

Ha Curtici-ra

utazik, vagy autókirándulást tesz erre a közeli határállomásra, keresse fel:

Jovitu Jenő vasúti vendéglős

éttermét,

ahol jól, olcsón és izletesen étkezhet. 4918

KITÜNO FAJBOROK!

BUTOR

jutányos áron kapható Wiegenfeld Adolf Arad

Strada Moise Nicoara (Petőfi-uca) 9-11. 8704

Libamáját veszek

legmagasabb árban

Káli Ferencné kávémérés

Piața Catedralei 1. A kisposta mellett.

KERESKEDŐK, IPAROSOK FIGYELMEBE!!

Ha KOLOZSVÁR lakóairól pontos könyvet akar, még ma rendelje meg MIHNEA PÁL rendőrönök 700 oldalas

CIM- és LAKASJEGYZÉKÉT.

Ügyvédek, orvosok, mérnökök, közjegyzők, konzulok, bankok, biztosítók, gyárak, részvénytársaságok, kereskedők és iparosok betűrendes névsorát és az összes cluj lakosok neveit, lakását, foglalkoz. tartalmazza a megbízható könyv.

Rendelő jegy

Kérjük címünkre a Cim és Lakjegyzéket elküldeni, előfizetve 300, utánvét 500 lej.

A rendelő neve: _____

Foglalkozása, lakása: _____

Vágja le és egy lapon küldje be a *-al jelzett címre.

MUZSAY JÓZSEF

ARAD, színházzal szemben

Őszi és téli árjegyzéke:

Férfi öltöny tiszta gyapju L.	1750	Iskola öltöny előírás szerint L.	1600
Férfi öltöny divatszínben...	2450	Bőr kabát ia. minden színben	3900
Sötétkék és fekete öltöny ia.	2750	Fregoli raglán...	2000
Őszi és téli felöltő...	1950	Gummi kabát	800
Uleter-Double ia.	2450	Trench-coats ia.	2500
Fekete téli kabát szörme sál gallér	2650		
Divat szabóság!	4818	Angol posztó raktár!	

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszálló vezetője alatt megnyílt

Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.

TELEFON: J. 20-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

KHÉNO étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!

A vidéki társaságok találkozó helye!